

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Чумаківської сільської ради
від 06.07.2026 р. № 1-62/VIII

ЧУМАКІВСЬКА СІЛЬСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ЧУМАКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2027 РОКУ
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

Чумаки - 2026

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
ВСТУП.....	5
Розділ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА.....	8
I.Історичний розвиток громади.....	8
II.Географічне розташування.....	10
III.Природно – ресурсний потенціал.....	13
IV. Характеристика населення та трудових ресурсів.....	15
V.Наявна інфраструктура	18
VI. Містобудівна документація, програма комплексного відновлення території територіальної громади.....	26
VII. Відповідність регіональній стратегії розвитку.....	28
VIII. Економічний розвиток.....	29
IX.Фінансовий стан та бюджет територіальної громади.....	31
X. Органи управління громадою.....	34
XI.Органи самоорганізації населення та громадські об’єднання.....	36
XII.Результати опитування заінтересованих осіб.....	37
Розділ 2. SWOT – АНАЛІЗ.....	40
Розділ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	51
Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	56
Розділ 5.СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	57
Розділ 6.ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	84

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 1.2.1. Порівняльна таблиця Чумаківської СТГ та схожих громад Дніпровського району	11
Таблиця 1.3.1. Земельні ресурси Чумаківської СТГ.....	13
Таблиця 1.4.1. Населення Чумаківської громади у розрізі населених пунктів та вікового складу (станом на 01.01.2026 р.).....	15
Таблиця 1.4.2. Динаміка вікової структури населення Чумаківської СТГ...	15
Таблиця 1.4.3. Кількість ВПО у Чумаківській СТГ.....	16
Таблиця 1.4.4. Вразливі категорії населення станом на 01.01.2026 р.....	16
Таблиця 1.5.1. Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади Чумаківської СТГ.....	19
Таблиця 1.5.2. Вартість навчання одного учня у ЗЗСО Чумаківської СТГ...	20
Таблиця 1.8.1. Найбільші роботодавці у Чумаківській СТГ.....	29
Таблиця 1.9.1. Структура податкових надходжень Чумаківської СТГ.....	31
Таблиця 2.1. SWOT-аналіз сильних, слабких сторін Чумаківської сільської територіальної громади, можливостей і загроз	41
Таблиця 5.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року.....	58
Таблиця 5.2. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.1. Розвиток підприємництва.....	60
Таблиця 5.3. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.2. Сприяння підвищенню інвестиційного клімату в громаді.....	62
Таблиця 5.4. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.1. Надання якісних освітніх послуг.....	64
Таблиця 5.5. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.2. Соціальна підтримка вразливих груп населення.....	67
Таблиця 5.6. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.3. Розвиток сучасної культурної інфраструктури.....	69
Таблиця 5.7. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.4. Забезпечення якісних і доступних медичних послуг.....	70
Таблиця 5.8. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.1. Формування системи управління побутовими відходами.....	72
Таблиця 5.9. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.2. Модернізація та розвиток інженерної та житлово-комунальної інфраструктури.....	74
Таблиця 5.10. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.3. Підвищення рівня безпеки проживання та життєдіяльності.....	76
Таблиця 5.11. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки	79
Таблиця 5.12. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року	81
Таблиця 6.1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року.....	87

ПЕРЕЛІК РИСУНКІВ

Рисунок 1.1.1 Герб Чумаківської СТГ.....	9
Рисунок 1.2.1. Особливість розташування частини території Чумаківської СТГ (земельний кластер).....	10
Рисунок 1.5.1. Структура ТПВ за категоріями утворювачів відходів у Чумаківській СТГ, 2025 р.....	24
Рисунок 1.9.1. Структура видатків бюджету Чумаківської сільської ради у 2025 році.....	32
Рисунок 2.1. Порівняльний аналіз зв'язків сильних сторін Чумаківської ТГ та можливостей її зовнішнього середовища (матриця «Порівняльні переваги»).....	44
Рисунок 2.2. Рисунок 2.2. Порівняльний аналіз зв'язків слабких сторін Чумаківської ТГ та можливостей її зовнішнього середовища (матриця «Виклики»).....	46
Рисунок 2.3 Порівняльний аналіз зв'язків слабких сторін Чумаківської ТГ та загроз її зовнішнього середовища (матриця «Ризики»).....	48
Рисунок 5.1. Дерево цілей Чумаківської СТГ.....	57

ВСТУП

Стратегія розвитку Чумаківської сільської територіальної громади є документом стратегічного планування місцевого рівня, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади, розробляється на період реалізації Державної стратегії регіонального розвитку та Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області.

Стратегія розвитку територіальної громади покликана об'єднати зусилля усіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців, бізнесових структур, влади, громадських активістів – задля забезпечення місцевого економічного та соціального поступу через використання стратегічних переваг громади.

Стратегія розвитку Чумаківської сільської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія) розроблена відповідно до законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стратегічну екологічну оцінку», а також з врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Стратегія узгоджується зі стратегічними і оперативними цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940) та Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року (затверджена рішенням сесії Дніпропетровської обласної ради від 07.05.2025 № 502-25/VIII).

Під час розроблення Стратегії розвитку територіальної громади застосовано гендерно-орієнтований підхід відповідно до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року, Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» та міжнародних зобов'язань України. Гендерний компонент інтегровано на всіх етапах стратегічного планування, зокрема:

1)формування робочої групи: створено гендерно збалансовану Робочу групу з розроблення змін до Стратегії розвитку Чумаківської територіальної громади до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки (склад: 78,9 % жінок та 21,1 % чоловіків, затверджено Розпорядженням голови № 71 від 03.11.2025);

2)опитування жителів та бізнесу: проведено комплексне опитування (144 респонденти) за допомогою гендерно чутливого інструментарію. Усі зібрані

дані дезагреговано за статтю та віком, що дозволило виявити специфічні потреби різних груп (наприклад, в опитуванні взяли участь близько 16% безробітних, що свідчить про актуальність питання зайнятості населення та необхідність створення нових робочих місць у громаді);

3)аналітична частина: соціально-економічний аналіз проведено з урахуванням гендерно-дезагредованих даних. Опис демографічної ситуації, ринку праці, підприємництва та соціальної сфери містить розподіл показників за статтю та віком, що дозволило виявити приховані розриви (наприклад,у громаді велика кількість внутрішньо переміщених осіб, але рівень їхньої інтеграції в економічне життя громади дуже низький);

4)цілепокладання: на основі виявлених потреб сформовано гендерно чутливі стратегічні та оперативні цілі. Зокрема, Оперативну ціль 2.2. «Соціальна підтримка вразливих груп населення» сформульовано з урахуванням забезпечення рівних прав та можливостей для ветеранів і ветеранок, а також внутрішньо переміщених осіб;

5)план заходів з реалізації стратегії: гендерний підхід враховано при розробці конкретних проєктів та програм розвитку громади. До каталогу проєктів включено проєкт «2.2.3.1.Створення центру тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб «Затишна оселя» у Чумаківській сільській територіальній громаді», спрямований на вирішення проблеми житла для внутрішньо переміщених осіб;

6)проведення моніторингу, оцінювання реалізації Стратегії та управління ризиками: до системи моніторингу та оцінювання включено гендерно чутливі індикатори (наприклад, показник «60 ВПО, які отримали тимчасове житло»).

При розробленні стратегії враховано вплив на довкілля і здоров'я населення, який повно відображено у Звіті про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки.

До процесу формування бачення і визначення пріоритетів розвитку громади були долучені представники органу місцевого самоврядування, бізнес спільноти, освітяни, медики, представники громадянського суспільства.

Аналіз соціально – економічного стану Чумаківської сільської територіальної громади та проблем її розвитку, SWOT – аналіз, визначення сценаріїв розвитку громади, формування стратегічних та оперативних цілей було здійснено зусиллями робочої групи.

Стратегія громади орієнтована на потреби бізнесу та громадськості, що були виявлені під час анкетування усіх активних та зацікавлених представників громади у грудні 2025 року – лютому 2026 року. Процес розробки (оновлення)

та впровадження Стратегії - публічний. З цією метою через офіційний веб-сайт сільської ради та офіційну сторінку сільської ради у Фейсбуці було повідомлено про початок роботи над оновленням проекту Стратегії, визначено строки і форми подання пропозицій до нього від зацікавлених сторін, проведено засідання Робочої групи з розробки Стратегії, оприлюднено на офіційному веб – сайті сільської ради проекти Стратегії та Плану заходів з її реалізації, організовано їх громадське обговорення.

Стратегія розвитку Чумаківської сільської територіальної громади на період до 2027 року є документом, що враховує спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади, і зорієнтований на забезпечення економічного розвитку громади та покращення рівня життя її мешканців.

1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Чумаківську сільську раду засновано у 1959 році. На той час вона входила до складу Петриківського району і об'єднувала п'ять населених пунктів: села Чумаки, Долинське, Карла Лібкнехта, Маївка та Калинівка. Згодом села Долинське, Чумаки та Карла Лібкнехта були об'єднані в одне село Чумаки, а Калинівку перейменовано на Виноградне.

Виникнення села Чумаки — адміністративного центру Чумаківської територіальної громади — має кілька версій, однак найбільш вірогідною є та, що пов'язує його з давніми торговельними шляхами. На території сучасної північно-східної частини села пролягав старовинний шлях, відомий під назвами «косий», «жидівський» або «чумацький». Ним рухалися чумацькі валки з боку Царичанки, через Березанівку, повз Гостру Могилу. Саме між Брильовим шляхом (на півдні) та Чумацьким шляхом (на північному сході) і виникло поселення серед степової місцевості, яка раніше називалася Долиною.

Село Чумаки було засноване переселенцями з Новомосковського району, які почали оселятися тут приблизно з 1922 року. Згодом було створено колгосп, що об'єднував жителів сіл Чумаки і Долина. 18 квітня 1995 року, відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради, села Карла Лібкнехта, Чумаки і Долина були офіційно об'єднані в один населений пункт — село Чумаки.

У 2018 році відбулося об'єднання Чумаківської та Приютської сільських рад у Чумаківську об'єднану територіальну громаду. На території колишньої Приютської сільської ради було створено Приютський старостинський округ, до складу якого увійшло сім сіл. Нині громада налічує 10 сіл та 1 селище.

Історія розвитку населених пунктів громади детальніше наведена у соціально – економічному профілі Чумаківської СТГ.

На території громади розташовані об'єкти культурної спадщини місцевого значення, серед яких:

- пам'ятки архітектури (зокрема комплекси будівель німецьких колоністів кінця XIX — початку XX ст.),
- пам'ятки історії (меморіали та поховання періоду Другої світової війни),
- пам'ятки археології (кургани III–I тис. до н.е.).

Символіка громади

У 2018 році, невдовзі після створення громади, було проведено конкурс на розробку її символіки. Рішенням сесії сільської ради від 24 вересня 2018 року затверджено герб, гімн та положення про їх використання.

Рисунок 1.1.1 Герб Чумаківської СТГ

Герб громади має форму іспанського щита, вписаного у золотий декоративний картуш із короною зі злакових колосків. Щит поділений блакитним вилоподібним хрестом на три частини:

- у верхніх синіх полях зображено золоте сонце та церкву;
- у нижньому зеленому полі — 11 колосків, перев'язаних червоною стрічкою.

Колоски символізують добробут, а зерна — жителів громади; їх кількість відповідає числу населених пунктів. Червона стрічка уособлює єдність та прагнення до розвитку.

Символіка кольорів:

- зелений — достаток, надія, розвиток;
- золотий — духовні та світські чесноти, багатство;
- синій — вірність, щирість, духовність, мирне небо і воду.

Висновки

1. Територія громади має давню історію, що підтверджується численними археологічними пам'ятками — курганами III–I тис. до н.е.
2. Село Чумаки виникло у 1922 році на перетині історичних шляхів і згодом стало адміністративним центром громади.
3. Сучасна громада сформована у 2018 році шляхом об'єднання двох сільських рад і включає 10 сіл та 1 селище.
4. На території громади охороняються об'єкти культурної спадщини різних періодів, зокрема архітектура німецьких колоністів і пам'ятки Другої світової війни.
5. Символіка громади відображає її історію, духовні цінності та прагнення до розвитку.

II. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ

Чумаківська сільська територіальна громада розташована у Дніпровському районі Дніпропетровської області. Адміністративний центр — село Чумаки. Громада об'єднує 11 населених пунктів (10 сіл і 1 селище) та має 1 старостинський округ — Приютський, до складу якого входить 7 сіл.

Громада знаходиться за 31 км від м. Дніпра та межує з громадами Дніпровського і Самарівського районів. Через її територію проходить автомобільна дорога регіонального значення Т0405 (Дніпро — Хутірське).

Площа громади становить 195,5 кв. км, населення — 4850 осіб. Густота населення — 24,8 осіб/кв. км, що значно нижче за середні показники по району та області.

Протяжність території: 28 км з півночі на південь та 18 км із заходу на схід. Громада межує зі Слобожанською, Підгородненською, Петриківською та Магдалинівською територіальними громадами.

Відстань від с. Чумаки до адміністративних центрів сусідніх громад становить: Підгородне — 27,7 км, Петриківка — 33 км, Магдалинівка — 40,7 км, Слобожанське — 22 км. Найближчим до м. Дніпра є с. Чумаки, найвіддаленішим — с. Тарасо-Шевченківка (65 км).

Характерною особливістю є віддаленість населених пунктів Приютського старостинського округу від центру громади та відсутність прямого транспортного сполучення.

Географічна структура громади включає основний територіальний масив і відокремлений земельний кластер у південній частині, що створює можливості для розвитку міждержавних економічних зв'язків.

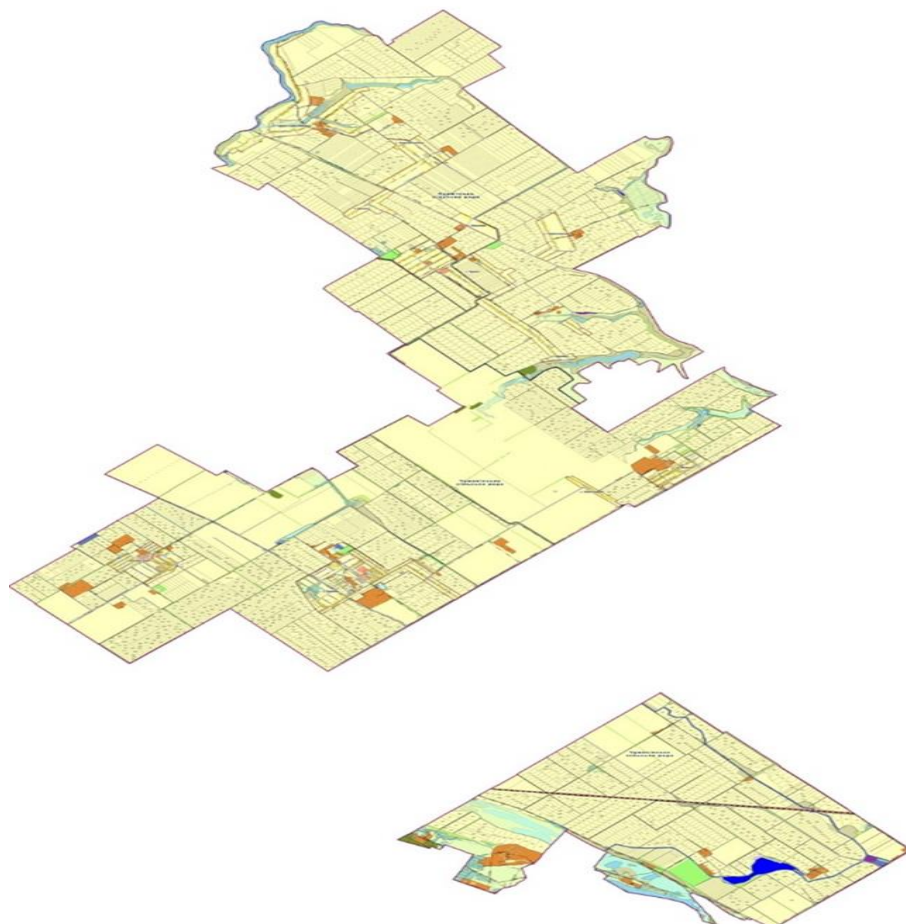

Рисунок 1.2.1. Особливість розташування частини території Чумаківської СТГ (земельний кластер).

Для порівняння громада співставлена з Любимівською, Сурсько-Литовською та Святовасилівською громадами Дніпровського району, які мають подібні площу та чисельність населення. Чумаківська громада вирізняється вищими фінансовими показниками, зокрема доходами на одного жителя та індексом податкоспроможності.

Таблиця 1.2.1. Порівняльна таблиця Чумаківської СТГ та схожих громад Дніпровського району

Показники	Чумаківська СТГ*	Любимівська сільська територіальна громада**	Сурсько – Литовська сільська територіальна громада***	Святовасилівська сільська територіальна громада****
Територія, кв. км	195,5	160,4	121,5	231,92
Кількість населених пунктів	11	6	4	23
Населення, осіб	4850	3295	6520	4269
Густота населення, осіб на кв. км	24,45	23,93	49,62	18,41
Надходження до загального фонду бюджету на 1 жителя, грн.	16161,14	2878,6	1662,8	2178,00
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн.	56881,2	9800,00	14660,0	20520,00
Питома вага місцевих податків і зборів у доходах загального фонду, %	35,44	194,22	23,64	47,76
Видатки загального фонду на 1-го жителя, грн.	16857,28	1523,38	9500,21	15931,49
Капітальні видатки на 1 мешканця, грн.	3594,65	2705,45	1868,00	1573,27
Індекс податкоспроможності (середньо обласний – 1,3)	1,5	0,8	0,5	0,6

*за власними джерелами

**сайт Любимівської СТГ <https://liubym.otg.dp.gov.ua>

***сайт Сурсько – Литовської СТГ <https://sl.dp.gov.ua>

****сайт Святовасилівської СТГ <https://svyatotg.gov.ua>

Висновки

1. Громада має специфічну просторову структуру (основний масив і відокремлений кластер), що розширює можливості економічної інтеграції.
2. Вигідне розташування та наявність дороги Т0405 сприяють зовнішній доступності, проте існують внутрішні транспортні проблеми.

3. Близькість до м. Дніпра (31 км) формує потенціал розвитку як приміської території.
4. Густота населення (24,8 осіб/кв. км) є низькою порівняно з районом та областю.
5. Громада об'єднує 11 населених пунктів, частина з яких значно віддалена від центру.
6. Громада демонструє високі фінансові показники серед подібних ТГ (доходи, податкоспроможність, капітальні видатки).
7. Чумаківська ТГ має значний потенціал розвитку, однак потребує покращення внутрішньої логістики та ефективнішого використання земельних ресурсів.

III. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Територія громади має переважно рівнинний рельєф, що сприяє формуванню родючих ґрунтів. Основним ресурсом є чорноземи звичайні (середньо- та малогумусні), сформовані переважно на лесових породах, які забезпечують високу родючість. Ґрунти здебільшого важко- та середньосуглинкові, добре утримують поживні речовини, але потребують дотримання агротехнологій.

Середній бал бонітету ґрунтів становить 55–78 балів, що забезпечує високу нормативну грошову оцінку земель. Основні агрогрупи: чорноземи (основний фонд), лучно-чорноземні ґрунти (у пониженнях) та еродовані ґрунти (на схилах). Частина земель належить до особливо цінних.

Водночас існують ризики:

- вітрова ерозія через відкритий степовий ландшафт;
- деградація ґрунтів внаслідок інтенсивного використання;
- локальна солонцюватість.

Земельний фонд громади на 90,7% складається із сільськогосподарських земель, з яких понад 81% — рілля, що свідчить про високий рівень розораності.

Таблиця 1.3.1. Земельні ресурси Чумаківської СТГ*

Категорія земель	Площа, га	% від загальної площі
Територія громади, всього	19551,4	100 %
у тому числі		
Землі сільськогосподарського призначення, всього	17729,5	90,68
- рілля	15955,6	81,61
- багаторічні насадження	202,9	1,04
- пасовища	996,3	5,09
- несільськогосподарські угіддя	574,6	
Ліси та лісо вкриті площі	422,3	2,15
Забудовані землі	463,1	2,36
Землі під водою	559,1	2,85
Відкриті заболочені землі	238,7	1,22

**за інформацією Чумаківської сільської ради*

Водні ресурси представлені мережею ставків, які використовуються для риборозведення, технічного водопостачання та регулювання стоку. Важливим чинником є вплив магістрального каналу Дніпро—Донбас, що впливає на водний режим території.

Природно-рекреаційний потенціал формують річка Кільчень, зелені зони, балки та лісосмуги, які відіграють важливу роль у збереженні біорізноманіття та пом'якшенні кліматичних впливів. Лісосмуги також захищають ґрунти від ерозії.

У контексті надзвичайно високого рівня антропогенного навантаження та розораності території громади, особливого значення набуває розбудова та

збереження елементів місцевої екомережі. Екомережа Чумаківської СТГ покликана виконувати бар'єрну, захисну та рекреаційну функції, забезпечуючи збереження залишків біорізноманіття у відкритому степовому ландшафті. Оскільки ліси та лісовкриті площі займають лише 2,15% території (422,3 га), головний екологічний каркас громади формується за рахунок гідрографічної мережі, пасовищ та природних балок.

Важливою сполучною ланкою (буферними зонами) екомережі є мережа штучних лісосмуг, зелені зони населених пунктів та сіножаті. Полезахисні лісосмуги не лише виконують функцію біологічних коридорів, а й мають вирішальне господарське значення: вони захищають високовроджувальні чорноземи громади від вітрової ерозії, мінімізують ризики деградації ґрунтів внаслідок інтенсивного використання та допомагають адаптуватися до умов помірно-континентального, посушливого клімату. Розвиток, інвентаризація та юридичне закріплення меж елементів екомережі є пріоритетом для забезпечення сталого екологічного балансу Чумаківської громади до 2027 року.

Клімат — помірно-континентальний, посушливий, із жарким літом і малосніжною зимою, що визначає аграрну спеціалізацію громади. Основу економіки становить рослинництво (зернові та технічні культури).

Основні джерела забруднення:

- транспорт;
- агровиробництво (агрохімікати);
- приватний сектор (спалювання рослинності, опалення).

Ключові екологічні проблеми:

- відсутність централізованої каналізації;
- зростання стихійних сміттєзвалищ;
- спалювання рослинності;
- необхідність адаптації до кліматичних змін.

Висновки

1. Основним ресурсом громади є високородючі чорноземи (55–78 балів бонітету), що формують аграрну спеціалізацію.
2. Високий рівень розораності (понад 80%) створює ризики деградації ґрунтів.
3. Природні умови характеризуються посушливістю та ризиками ерозії й виснаження земель.
4. Водні ресурси (ставки, річка Кільчень, канал Дніпро—Донбас) мають господарське та екологічне значення.
5. Зелені зони та лісосмуги відіграють важливу захисну й рекреаційну функцію.
6. Основні екологічні проблеми — забруднення вод, відходи, спалювання рослинності та кліматичні виклики.
7. Сталий розвиток громади залежить від раціонального використання земель, захисту ґрунтів і розвитку екологічної інфраструктури.
8. Оскільки лісистість громади є вкрай низькою, збереження штучних полезахисних лісосмуг, пасовищ та природних балок має вирішальне значення. Вони виконують роль біологічних коридорів екомережі, захищають чорноземи від пилових бур та допомагають утримувати вологу в ґрунті.

IV. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

Станом на 01.01.2026 року чисельність населення Чумаківської громади становить 4850 осіб, усе населення — сільське. Найбільш заселеними є с. Чумаки, Калинове, Приют, Тарасо-Шевченківка та с-ще Зоря, де проживає 93 % мешканців. Найменш заселені — с. Вишневе, Виноградне та Веселе, які фактично є вимираючими.

Таблиця 1.4.1. Населення Чумаківської громади у розрізі населених пунктів та вікового складу (станом на 01.01.2026 р.), осіб*

Населений пункт	Всього населення	у тому числі у віці:				
		молодшому за працездатний	у тому числі:		працездатному	старшому за працездатний
			дошкільного віку	шкільного віку		
с. Веселе	27	8	1	7	12	7
с. Виноградне	6	1	0	1	4	1
с. Вишневе	4	0	0	0	3	1
с-ще Зоря	1070	183	61	122	622	275
с. Іванівка	115	12	2	10	62	41
с. Калинове	598	98	16	82	382	118
с. Нововасилівка	84	18	5	13	48	18
с. Новоспаське	88	17	7	10	42	29
с. Приют	509	98	22	76	266	145
с. Тарасо - Шевченківка	500	71	21	50	283	146
с. Чумаки	1849	312	73	239	1073	464

* за даними Чумаківської сільської ради.

У віковій структурі переважають особи працездатного віку — 58 %. Частка дітей становить 17 %, осіб старшого віку — 25 %. У громаді спостерігається старіння населення та скорочення кількості школярів, при зростанні дошкільнят. У гендерній структурі переважають жінки (53 %).

Таблиця 1.4.2. Динаміка вікової структури населення Чумаківської СТГ, осіб (на 1 січня)*

Показники	2024	2025	2026	Зростання (спад) у 2026 р. порівняно з 2024 р., %
Населення всього, в т. ч. у віці:	4694	4729	4850	3,32
молодшому за працездатний	814	819	818	0,49
діти дошкільного віку	178	186	208	16,85
діти шкільного віку	636	633	610	-4,08
працездатному	2715	2767	2787	2,65
старшому за працездатний	1165	1143	1245	6,86

*за інформацією Чумаківської сільської ради

Протягом 2024–2026 років чисельність населення зросла на 3,3 %, однак виключно за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Водночас природний приріст залишається від’ємним: смертність значно перевищує

народжуваність (у 2025 році — 43 померлих проти 14 народжених). Основною причиною смертності є хвороби системи кровообігу.

Станом на 01.01.2026 року в громаді проживає 397 ВПО. Більшість із них — особи працездатного віку, проте рівень їх офіційного працевлаштування залишається низьким. Частина населення фактично проживає в громаді без реєстрації, користуючись місцевою інфраструктурою.

Таблиця 1.4.3. Кількість ВПО у Чумаківській СТГ, осіб*

Показники	01.01.2022		01.01.2023		01.01.2024		01.01.2025		01.01.2026	
	всьог о	у т. ч. жіно к	всьог о	у т. ч. жіно к	всьог о	у т. ч. жіно к	всьог о	у т. ч. жіно к	всьог о	у т. ч. жіно к
Загальна чисельність ВПО, зареєстрованих у громаді	31	19	441	127	323	113	299	182	397	234
у т. ч. дітей віком 0-5 рр.	3	2	5	3	15	9	22	13	20	12
дітей віком 6-18 рр.	7	2	67	56	31	26	52	33	57	26
осіб похилого віку (60+)	15	11	61	49	81	50	76	52	147	96
Кількість УБД/АТО/ООС	2	0	2	0	2	0	1	1	2	1

**за даними Чумаківської сільської ради*

В умовах війни зросла кількість вразливих категорій населення: учасники бойових дій, військовослужбовці, сім'ї загиблих і безвісти зниклих, багатодітні родини, особи з інвалідністю та інші соціально вразливі групи.

Таблиця 1.4.4. Вразливі категорії населення станом на 01.01.2026 р.*

Вразливі групи	Кількість, осіб/сімей
Учасники бойових дій	161
Особи з інвалідністю внаслідок війни	15
Члени сімей загиблих (померлих) захисників	46, з них дітей 6
Члени сімей безвісти зниклих	18, з них дітей 6
Військовослужбовці (діючі)	103
Багатодітні родини	57, в них дітей - 196
Особи з інвалідністю з дитинства	36
Діти з інвалідністю	14
Діти – сироти та позбавлені батьківського піклування	10
Родини, які потрапили в складні життєві обставини	15
Ліквідатори аварії на Чорнобильській АЕС, вдови ліквідаторів та постраждалі від катастрофи	17

**за даними Чумаківської сільської ради*

Висновки

1. Населення громади становить 4850 осіб і характеризується високою концентрацією у кількох населених пунктах; малі села перебувають у стані депопуляції.
2. Переважає працездатне населення (58 %), однак спостерігається старіння населення та зменшення частки дітей шкільного віку.
3. Зростання чисельності населення забезпечене лише за рахунок ВПО, при збереженні від'ємного природного приросту.
4. У громаді проживає 397 ВПО, рівень їх інтеграції в економіку є низьким.
5. Війна зумовила зростання кількості вразливих категорій населення, що потребують системної підтримки.

Транспортна інфраструктура

Чумаківська громада має вигідне розташування: с. Чумаки знаходиться за 30,6 км від м. Дніпро. Через громаду проходить регіональна дорога Т-04-05 «Дніпро – Хутірське» та дорога С 040411, що забезпечують сполучення з обласним центром і сусідніми громадами. Залізничне сполучення відсутнє.

Села Приют, Веселе, Вишневе, Іванівка, Нововасилівка, Новоспаське, Тарасо-Шевченківка мають пряме транспортне сполучення з селищем Магдалинівка – адміністративним центром Магдалинівської селищної територіальної громади, а також з м. Дніпро. За дієвою маршрутною мережею автомобільного транспорту здійснюється перевезення по 5 автобусних маршрутах, але кількість маршрутів не задовольняє потребу населення, особливо тих, хто проживає на території сіл Приютського старостинського округу.

Існує проблема з транспортним сполученням населених пунктів Приютського старостинського округу з центром об'єднаної громади – селом Чумаки, а саме – відсутня пряма, найкоротша, економічно вигідна дорога. Розв'язанням даної проблеми є реконструкція наявної ґрунтової дороги між селами Іванівка та Калинове. Крім того, наявність цієї дороги могла б забезпечити найкоротший доступ спецтранспорту (швидка допомога, ДСНС, поліція і т.д.).

Основні проблеми: незадовільний стан доріг (понад 30 км потребують ремонту), зношений транспорт, обмежене фінансування ремонтів з початку війни. Внутрішня мережа доріг становить понад 52 км. Перевезення здійснюють приватні перевізники. Автобусні зупинки потребують ремонту.

Туристично-рекреаційна галузь

Рішенням сесії Чумаківської сільської ради від 14 лютого 2025 року № 9-46/VIII затверджена Програма розвитку туризму на території Чумаківської сільської територіальної громади на 2025-2029 роки. Розроблено декілька внутрішніх туристичних маршрутів у населених пунктах громади. Після війни планується розробити туристичний маршрут для всіх охочих з інших громад, районів, областей та країн.

Туристично-рекреаційна галузь на території Чумаківської селищної територіальної громади (СТГ) є важливим елементом економічного розвитку регіону. Вона містить в собі різноманітні аспекти, такі як природні ресурси, культурна спадщина та інфраструктура. Ось кілька ключових аспектів, які варто розглянути:

- прогулянки піші та на велосипеді для вивчення живописних ландшафтів, що приваблюють туристів;
- риболовля та водні види спорту;
- проведення традиційних свят і фестивалів може залучити туристів та сприяти популяризації місцевої культури.

На території громади працює ресторанно-готельний комплекс «Озерище». Це невеликий готель, в якому є сауна, басейн, ресторан.

Соціальна інфраструктура

Освіта.

В комунальній власності громади перебувають два дошкільні заклади освіти «Барвінок» в с. Чумаки на 105 дітей (з однією групою в с-щі Зоря) та «Мальва» в с. Калинове на 25 дітей, а також три заклади загальної середньої освіти: Чумаківський ліцей, Зорянська та Приютська гімназії. Заклади позашкільної освіти в громаді відсутні.

Таблиця 1.5.1. Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади Чумаківської СТГ*

Показники	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026
Кількість дошкільних закладів, од.	2	2	2	2	2
Кількість дітей в дошкільних закладах, осіб	95	105	67	58	61
Завантаженість дошкільних закладів (дітей на 100 місць)	73	80	51	44	46
Кількість персоналу дошкільних закладів, осіб	37	22	17	19	19
Кількість закладів загальної середньої освіти, од.	3	3	3	3	3
Кількість учнів у ЗЗСО, осіб	468	465	450	401	408
Кількість вчителів у ЗЗСО, осіб	44	43	45	41	45

**за даними Чумаківської сільської ради*

З метою надання якісної дошкільної освіти дітям дошкільного віку села Калинове, за кошти обласного бюджету проведено реконструкцію будівлі колишньої Маївської початкової школи, яка була збудована в 60 роках минулого століття. Реконструкція будівлі проводилась з застосуванням енергоощадних технологій та сучасних екологічно безпечних матеріалів, заклад оснащений сучасним обладнанням. Територія навколо дитячого закладу має привабливий вигляд, встановлено спортивно – ігровий майданчик, тіньові навіси та проведено озеленення території. Заклад введено в експлуатацію у вересні 2020 року, але від початку війни він не працює, оскільки в ньому та його території відсутнє укриття. Вихованців дитсадка із с. Калинове підвозять шкільним автобусом до ЗДО «Барвінок» с. Чумаки, наразі таких дітей 12.

Після початку війни заклади дошкільної освіти довгий час або не працювали взагалі, або лише дистанційно. Після будівництва укриття на

території ЗДО «Барвінок» в с. Чумаки та облаштування найпростішого укриття в Зорянській гімназії, в приміщенні якої розташована різновікова група «Сонечко» ЗДО «Буратіно», заклади почали освітній процес в офлайн режимі, але з короткотривалим перебуванням у закладі. Тому станом на сьогодні дитячі садочки не переповнені (загальна кількість дітей, які відвідують ЗДО складає 61 дитину) і не мають черг. Зважаючи на те, що станом на 01.01.2026 року дітей віком 4 – 6 років у громаді налічувалося 133, можна зауважити, що дошкільною освітою охоплено 45% дітей цього віку.

На території Приютського старостинського округу на даний час взагалі відсутні дитячі садочки, їх не було і на момент об'єднання. Тому першочерговим завданням для себе виконком Чумаківської сільської ради вбачає будівництво дошкільного навчального закладу в с. Тарасо – Шевченківка, а на базі Приютської гімназії проведення реконструкції частини приміщень для створення групи дошкільної освіти.

Станом на 01.01.2026 року у закладах загальної середньої освіти Чумаківської СТГ навчається 408 учнів, в той час як станом на 01.01.2022 року їх було 468. Таке зменшення кількості здобувачів освіти пояснюється не лише тим, що через війну певна частина дітей разом з батьками виїхала, але, скоріше за все тим, що у 2024 відбулася реорганізація Зорянського ліцею – він став гімназією, відповідно, не стало 10 і 11 класу. Наразі у цьому закладі, проектна потужність якого 366 дітей, навчається лише 108. Школа була побудована і відкрита у 1996 році і за весь цей час у ній не робився жодного разу ремонт, тому на сьогодні є необхідність у капітальному ремонті, зокрема, заміні вікон та дверей, а також покрівлі.

Потребує капітального ремонту і Приютська гімназія, яка побудована у 1980 році і також жодного разу не ремонтувалася. Цей заклад має проектну потужність 80 учнів, але станом на 01.01.2026 року в ньому навчається 58 дітей. 65% дітей шкільного віку, які проживають на території Приютського старостинського округу, навчаються в школах сусідньої Магдалинівської громади. І хоча Приютська гімназія має Шкільний автобус, яким здійснюється підвіз учнів до школи, однак так склалося історично і не змінилося й по сьогодні, що діти сіл Тарасо – Шевченківка, Нововасилівка і Веселе відвідують школу у селі, що поруч.

У зв'язку з низькою завантаженістю закладів освіти, зростанням тарифів на енергоносії та іншими чинниками значно зросли і видатки на середню освіту на 1 учня (табл. 5.2).

Таблиця 1.5.2. Вартість навчання одного учня у ЗЗСО Чумаківської СТГ*

Найменування закладу	01.01.2022, тис. грн.	01.01.2023, тис. грн.	01.01.2024, тис. грн.	01.01.2025, тис. грн.	01.01.2026, тис. грн.
Чумаківський ліцей	38,04	31,46	52,3	48,45	55,88
Зорянський ліцей	50,56	51,96	0	0	0
Зорянська	0	0	77,54	75,32	96,56

гімназія					
Приютська гімназія	82,56	68,4	128,89	74,65	102,22

**за інформацією відділу освіти, культури, молоді та спорту Чумаківської сільської ради*

Парк шкільних автобусів налічує 2 одиниці техніки. Крім автобуса, який підвозить дітей сіл Новоспаське, Іванівка до Приютської гімназії (всього – 18 дітей), є шкільний автобус, який здійснює перевезення вихованців дитсадка «Мальва» та учнів Чумаківського ліцею із с. Калинове (62 учень і 12 вихованців).

У 2025/2026 навчальному році у закладах освіти, а саме – в Чумаківському ліцеї діють 2 інклюзивні класи, в яких навчаються 2 дітей з особливими потребами.

Охорона здоров'я.

В громаді функціонує 1 амбулаторія загальної практики сімейної медицини в с. Чумаки, 2 фельдшерські пункти – в с. Приют і с. Тарасо – Шевченківка та 2 пункти тимчасового перебування – в с-щі Зоря і с. Калинове. На даний час сімейних лікарів у громаді немає, один сімейний лікар приїжджає з іншої громади і надає медичні послуги мешканцям сіл Чумаки, Зоря, Калинове і Виноградне тричі на тиждень, також один сімейний лікар надає медичні послуги жителям Приютського старостинського округу двічі на тиждень. Але у кожному медичному закладі є сестри медичні загальної практики сімейної медицини, чотири з яких утримуються за рахунок сільського бюджету. Таке рішення було прийняте з метою збереження медичних закладів на території громади і надання первинної медичної допомоги її мешканцям.

Будівля Чумаківської АЗПСМ була побудована і відкрита у вересні 2021 року в рамках Великого будівництва Президента України. У приміщенні амбулаторії знаходиться житло для лікарів, повністю облаштоване для проживання однієї або двох сімей. Не дивлячись на це, з вересня 2025 року і до сьогодні посада сімейного лікаря залишається вакантною.

І хоча в амбулаторію щомісяця приїжджають «Лікарі світу», зокрема, гінеколог і психолог, однак відсутність сімейного лікаря час від часу викликає соціальну напругу серед населення.

За даними Національної служби здоров'я України з лікарями у громаді декларації на отримання медичних послуг станом на 2025 рік підписали 2857 осіб, тобто рівень охоплення населення становить 58,9 %.

Частина приміщень медичних закладів громади потребує ремонту та реконструкції, а також заміни старих меблів та обладнання.

На території громади функціонує лише один аптечний заклад – в с. Чумаки. З літа 2025 року ця аптека є учасницею програми реімбурсації лікарських засобів «Доступні ліки».

Адміністративні послуги.

ЦНАП (з 2023 р.) надає 270 послуг, має віддалене робоче місце в Приютському старостинському окрузі та мобільний кейс.

Соціальний захист.

КЗ «Турбота» (13,5 штатних одиниць) надає соціальні послуги, включаючи догляд вдома (44 особи), підтримку сімей у СЖО, ветеранів та ВПО. Працює психолог та введена посада фахівця із супроводу ветеранів (на даний час є вакантною).

Спорт.

17 спортивних об'єктів, функціонують гуртки та секції. Реалізуються програми «Активні парки» та шкільні ліги. Є сучасний мініфутбольний майданчик.

Культура.

Функціонує 6 закладів (2 будинки культури, 4 бібліотеки). Частина об'єктів потребує ремонту. Приютський будинок культури Чумаківської сільської ради, який збудовано у 1975 році у селі Приют, наразі також потребує капітального ремонту. На базі закладу функціонує вокальний ансамбль української пісні «Червона Калина», до складу якого входить 10 учасників. Колектив активно працює, бере участь у різноманітних конкурсах обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів, наполегливо йдучи до своєї мети – отримати звання «Народного».

Проводяться культурні заходи, зокрема, з 2025 року - фестиваль «CHUMAKIFEST – нація нескорених».

Торгівля і послуги

У громаді працює 24 торгові заклади, більшість — у с. Чумаки. У частині сіл магазини відсутні (обслуговування — виїзна торгівля).

Є лише 1 заклад громадського харчування. Побутові послуги надаються приватно. Готельно-ресторанний комплекс «Озерище» популярний, але розташований поза межами населених пунктів.

Пошта і зв'язок

Працює відділення «Укрпошти» та пересувні відділення в селах. Є відділення «Нової пошти» та пункти видачі. Інтернет-покриття — майже повне, заклади підключені до оптоволоконної мережі.

Фінансова інфраструктура

Банківські установи відсутні. Є банкомат і термінал «ПриватБанк» в с. Чумаки. Основні послуги — у м. Дніпро та сусідніх громадах.

Житлово-комунальна інфраструктура

Функціонує ЖКП «Комунальник», яке забезпечує водопостачання, вивіз ТПВ, благоустрій та освітлення. Є спецтехніка, але відсутня належна база для її зберігання.

Вуличне освітлення охоплює більшість населених пунктів (40,7 км мереж), але є кадровий дефіцит.

Централізоване теплопостачання відсутнє — використовується індивідуальне опалення (газ, тверде паливо). Територія громади повністю електрифікована.

Житловий фонд

Станом на 01.01.2026 р. у Чумаківській громаді налічується 2284 домогосподарства, з них 1920 — у приватних будинках. Середній розмір

домогосподарства — 2,1 особи. Найбільша концентрація домогосподарств — у с. Чумаки та с-щі Зоря, найменша — у малих селах.

Багатоквартирний житловий фонд наявний у 4 населених пунктах і складає 26 будинків (364 квартири). Більшість будівель зведені у 60–70-х роках ХХ ст. У 2016–2018 рр. частково проведено заходи з енергозбереження (утеплення, заміна вікон), проте частина будинків потребує подальшої модернізації.

У 2020 році створено житловий фонд для ВПО — гуртожиток (10 квартир і 13 кімнат), забезпечений комунікаціями. Усі багатоквартирні будинки перебувають на обслуговуванні ЖКП «Комунальник», ОСББ відсутні.

У громаді є занедбані будівлі колишніх гуртожитків, які можуть бути реконструйовані під житло, що є актуальним через дефіцит житла, особливо для ВПО.

Водопостачання та водовідведення

Система водопостачання комбінована. Централізоване водопостачання функціонує у с. Чумаки, Калинове та с-щі Зоря (10 свердловин), охоплюючи близько 34% населення (7 мереж, 14,3 км). Інші населені пункти переважно використовують індивідуальні свердловини та колодязі.

Якість води часто є незадовільною через мінералізацію та нітрати; глибші води мають кращу якість, але можуть містити залізо. У 2024 році проведено ремонт систем водопостачання у Чумаках і Калиновому, проте в інших селах свердловини потребують модернізації.

Централізоване водовідведення (11,4 км) охоплює лише 13% населення. Очисні споруди відсутні — використовуються поля фільтрації. Більшість домогосподарств користується септиками та вигрібними ямами, що створює ризики забруднення підземних вод.

Село Чумаки знаходиться у зоні близького залягання ґрунтових вод, що спричиняє підтоплення. Для водовідведення функціонує дренажно-паводкова система (канали 4,1 км і насосна станція), яка потребує постійного утримання.

Управління відходами

Екологічна ситуація у громаді зумовлена як накопиченими проблемами, так і сучасними викликами. Система управління відходами є недостатньо ефективною, а схема санітарного очищення (2013 р.) застаріла. Основними утворювачами відходів є населення, підприємства та установи.

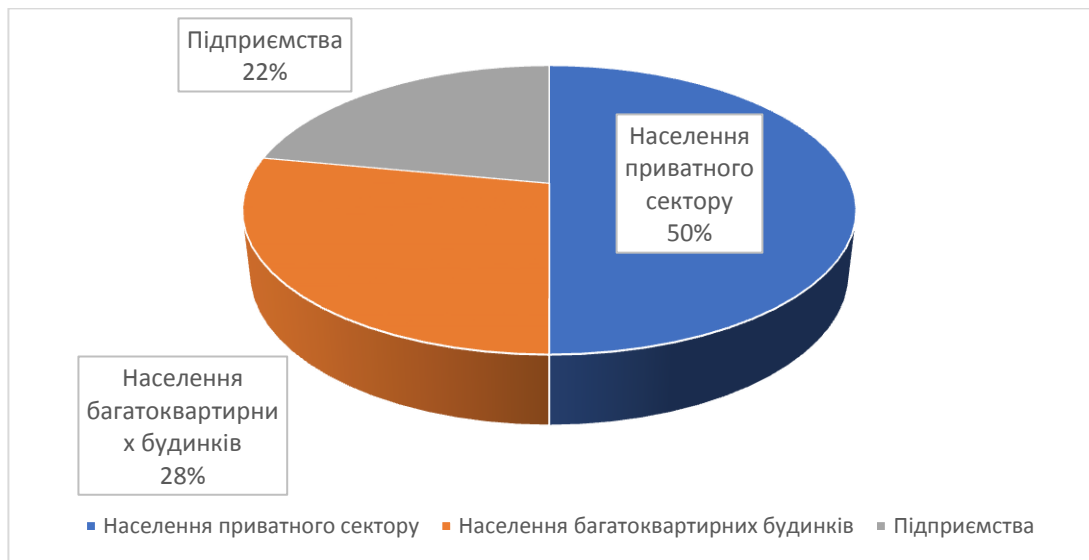

Рисунок 1.5.1. Структура ТПВ за категоріями утворювачів відходів у Чумаківській СТГ, 2025 р.

Організованим вивезенням ТПВ охоплено 100% населення (210 контейнерів, норма — 0,2 куб. м/особу). Послуги надає ЖКП «Комунальник», яке вивозить відходи на полігон у м. Підгороднє (за договором). У 2025 році зібрано 6000 куб. м ТПВ (проти 4435 куб. м у 2024 р.).

Разом з тим система є недосконалою: відсутнє сортування та переробка відходів, немає власного полігону. Частина населення самостійно утилізує відходи (спалювання, компостування), що разом із відсутністю збору будівельного сміття спричиняє появу стихійних звалищ. ЖКП «Комунальник» здійснює їх ліквідацію.

Безпекова інфраструктура

У громаді функціонує система оповіщення «Повітряна небезпека» (20 гучномовців), що охоплює всі населені пункти.

Фонд захисних споруд налічує 7 об'єктів:

- 2 протирадіаційні укриття;
- 5 найпростіших укриттів.

Тривають роботи з їх модернізації, зокрема забезпечення безбар'єрного доступу. Планується впровадження місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення (МАСЦО) вартістю близько 8 млн грн.

Висновки

1. Громада має вигідне транспортне розташування та сполучення з м. Дніпро.
2. Понад 30 км доріг потребують ремонту; особливо складна ситуація у Приютському старостинському окрузі.
3. Відсутність прямої дороги Іванівка–Калинове ускладнює доступ і логістику.
4. Кількість транспортних маршрутів недостатня.
5. Освітня мережа наявна, але відсутня позашкільна освіта.
6. Кількість учнів зменшується; дошкільною освітою охоплено 45% дітей.

7. Частина освітніх закладів потребує капремонту; у Приютському окрузі немає ЗДО.
8. Існує дефіцит сімейних лікарів; охоплення деклараціями — 58,9%.
9. Лише 34% населення має централізоване водопостачання; якість води часто незадовільна.
10. Централізоване водовідведення охоплює лише 13%; очисні споруди відсутні.
11. Вивезення відходів організоване, але відсутні сортування та власний полігон.
12. Торгівля розвинена нерівномірно; побутові та банківські послуги обмежені.
13. Є потенціал розвитку туризму та функціонує комплекс «Озерище».
14. Сформовано базову безпекову інфраструктуру, планується її модернізація (МАСЦО).

VI. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Територія Чумаківської громади відповідно до Генеральної схеми планування України належить до зони переважно сільськогосподарського використання. Раніше було прийнято рішення про розроблення комплексного плану просторового розвитку громади, однак через воєнний стан роботи не проводилися.

Наявна містобудівна документація представлена генеральними планами населених пунктів, розробленими переважно у 1982–1986 роках. Вони є застарілими, не відповідають сучасним вимогам законодавства та не містять необхідних складових, зокрема планів зонування, розділів інженерно-технічних заходів цивільного захисту та стратегічної екологічної оцінки.

До раніше розробленої проектної документації належать:

- Генеральна схема планування території України;
- Схема районного планування Дніпропетровської області;
- Проект районного планування Новомосковського району (1982 р.).

Ці документи визначають загальні напрями розвитку території, зокрема раціональне використання земель, розвиток інфраструктури та формування екологічної мережі.

Перспективний розвиток громади передбачає вдосконалення планувальної структури до 2030 року шляхом:

- визначення функціональних зон;
- формування ефективних просторових зв'язків між житловими, виробничими та соціальними об'єктами;
- оптимізації використання територій.

18 грудня 2025 року затверджено Програму комплексного відновлення території громади на 2025–2028 роки. Документ визначає основні просторові, соціально-економічні та інфраструктурні пріоритети розвитку, а також заходи з подолання наслідків війни та інших кризових явищ. Основна ідея програми — відновлення громади за принципом «краще, ніж було».

Громада має потенціал розвитку як агропромисловий та логістичний центр завдяки вигідному розташуванню поблизу міста Дніпро. Також перспективним напрямом є розвиток сільського туризму на основі місцевих традицій, ремесел та природних ресурсів.

Висновки

1. Генеральні плани населених пунктів застарілі (40+ років) і потребують оновлення.
2. Відсутні ключові елементи сучасної містобудівної документації (зонінг, СЕО, ІТЗ ЦЗ).
3. Розробка комплексного плану просторового розвитку призупинена через війну.
4. Затверджена Програма відновлення на 2025–2028 роки є базовим документом для розвитку громади.
5. Громада належить до сільськогосподарської функціональної зони.

6. Є потенціал розвитку логістичного та агропромислового хабу.
7. Оновлення містобудівної документації є критично необхідним для залучення інвестицій і сталого розвитку.

VII. ВІДПОВІДНІСТЬ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Розвиток Чумаківської громади здійснюється у відповідності до пріоритетів Стратегії розвитку Дніпропетровської області, що спрямована на економічну стійкість, модернізацію інфраструктури, розвиток людського капіталу, енергоефективність та екологічну безпеку.

Громада узгоджує свою діяльність із регіональними пріоритетами за ключовими напрямками:

- Соціальна сфера — розвиток освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг;
- Економіка — підтримка підприємництва, інновацій та залучення інвестицій;
- Інфраструктура — розвиток сучасних і екологічних рішень;
- Екологія — впровадження енергоощадних технологій та вдосконалення системи управління відходами;
- Безпека — підвищення рівня захисту населення та розвиток відповідної інфраструктури.

Важливим є поєднання Стратегії розвитку громади з Програмою комплексного відновлення, що забезпечує системний підхід до відбудови та реалізації інфраструктурних проєктів.

Висновки

1. Розвиток громади інтегрований у регіональну стратегію та відповідає її пріоритетам.
2. Основні напрями діяльності охоплюють економіку, соціальну сферу, інфраструктуру, екологію та безпеку.
3. Громада застосовує комплексний підхід, поєднуючи стратегічне планування з програмою відновлення.
4. Пріоритетами є енергоефективність, екологічна безпека та підвищення якості життя населення.

VIII. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Економічний розвиток Чумаківської громади значною мірою визначається її вигідним розташуванням поблизу м. Дніпро, що забезпечує доступ населення до широкого та різноманітного ринку праці. Частина мешканців працевлаштовується у великих підприємствах обласного центру, які також організовують підвіз працівників.

Водночас у самій громаді сформована локальна економіка, основою якої є сільське господарство та бюджетна сфера (освіта, охорона здоров'я, управління, соціальні та культурні послуги). Основними роботодавцями є: ТОВ «Нова Зоря», СПП «Чумаки», ПП «Перемога АВК», ТОВ «МВК «Єкатеринославський», ТОВ «ВПК-Агро».

Таблиця 1.8.1. Найбільші роботодавці у Чумаківській СТГ*

Підприємство	Вид економічної діяльності (основний)	Чисельність працівників на 01.01.2022	Чисельність працівників на 01.01.2026	Середня заробітна плата, грн./міс.
ТОВ «Нова Зоря»	виробництво м'ясних продуктів	76	104	25000
СПП «Чумаки»	сільськогосподарське виробництво	120	120	18000
ПП «Перемога АВК»	сільськогосподарське виробництво	113	177	22000
ТОВ «МВК «Єкатеринославський»	сільське господарство, молочне і молочно – м'ясне скотарство, розведення ВРХ	195	204	31000
ТОВ «ВПК-Агро»	сільськогосподарське виробництво	70	76	18000

**за даними Чумаківської сільської ради*

Громада характеризується високим рівнем самозайнятості: 422 ФОПи та 266 одноосібників відіграють значну роль у формуванні зайнятості.

Станом на 01.01.2026 року середня заробітна плата у громаді становить близько 18 000 грн, що нижче за середні показники Дніпровського району (24 643 грн) та області (27 791 грн). Найвищі зарплати спостерігаються у великих аграрних підприємствах та бюджетній сфері.

Рівень офіційного безробіття суттєво знизився: з 65 осіб у 2022 році до 18 осіб у 2026 році (–72%). Водночас у громаді зберігається дефіцит робочих професій (електрики, трактористи, підсобні працівники), що пов'язано як із мобілізацією, так і з низькою популярністю професійної освіти.

Попри доступ до навчальних закладів у м. Дніпро, значна частина молоді після навчання не повертається до громади, обираючи роботу в обласному центрі або за кордоном.

Висновки

1. Близькість до м. Дніпро забезпечує доступ до широкого ринку праці та зовнішньої зайнятості.
2. Основу місцевої економіки становлять аграрний сектор і бюджетна сфера.
3. Офіційне безробіття скоротилося на 72%, але структурні проблеми зайнятості зберігаються.
4. Ключову роль відіграють великі агропідприємства громади.
5. Високий рівень самозайнятості (ФОПи та одноосібники) підтримує місцеву економіку.
6. Середня зарплата в громаді суттєво нижча за регіональні показники.
7. Існує дефіцит робітничих професій та дисбаланс на ринку праці.
8. Молодь часто не повертається до громади після навчання, що посилює кадрові проблеми.

ІХ. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Бюджет Чумаківської СТГ

Бюджет Чумаківської сільської територіальної громади формується відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України. У 2025 році доходи склали 101,66 млн грн, що на 21,6% більше, ніж у 2021 році, а видатки — 103,93 млн грн (+24,76%). Бюджет був профіцитним (2,27 млн грн), що зумовлено воєнними обмеженнями на використання коштів.

Доходи бюджету

У 2025 році власні доходи становили 77,66 млн грн, з них:

- загальний фонд — 76,43 млн грн,
- спеціальний фонд — 1,23 млн грн.

Податкові надходження — 76,30 млн грн (75,05% доходів).

Таблиця 1.9.1. Структура податкових надходжень Чумаківської СТГ*

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
Податкові надходження, всього	61,63	50,64	52,13	64,72	76,30
Податок з доходів фізичних осіб	43,04	29,78	32,59	40,55	46,84
Єдиний податок	7,00	6,13	7,26	7,62	9,89
Плата за землю	7,34	6,74	7,70	9,81	11,12
Екологічний податок	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04
Податок на нерухомість	3,59	2,87	3,87	5,15	5,89
Акцизний збір	0,30	0,32	0,21	0,98	1,81
Рентна плата	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Інші місцеві податки та збори	0,02	0,00	0,14	0,03	0,06
Неподаткові надходження, всього	0,97	0,01	1,62	2,17	0,09
Доходи від операцій з капіталом, всього	3,14	0,18	1,51	0,44	1,18
Офіційні трансферти, всього	13,93	13,44	20,34	27,96	16,99
у т.ч. базова дотація	-	-	-	-	-
у т.ч. освітня субвенція з державного бюджету	12,71	13,33	12,15	14,60	14,37
Інші доходи	-	-	1,42	2,05	7,01

*за інформацією Чумаківської сільської ради

Податкова база та ключові платники

Понад 50% податкових надходжень формує ПДФО, що зросло завдяки збільшенню частки зарахування до місцевих бюджетів (до 64%).

Основні платники податків:

- ТОВ «МВК Єкатеринославський»
- ПП «Перемога АВК»
- СПП «Чумаки»
- ТОВ «ВПК-Агро» та ін.

Ставки місцевих податків у громаді загалом залишаються в межах законодавчих норм і є відносно сприятливими для бізнесу.

Водночас громада втратила ключових платників (ТОВ «Єрмак ГОЛД», ТОВ «Ромерм»), які раніше забезпечували до 25% доходів.

Трансферти

Основна частина трансфертів у 2025 році:

- освітня субвенція — 14,37 млн грн,
- інші освітні та соціальні субвенції — 2,6+ млн грн,
- незначні обласні субвенції на соціальні та адміністративні потреби.

Видатки бюджету

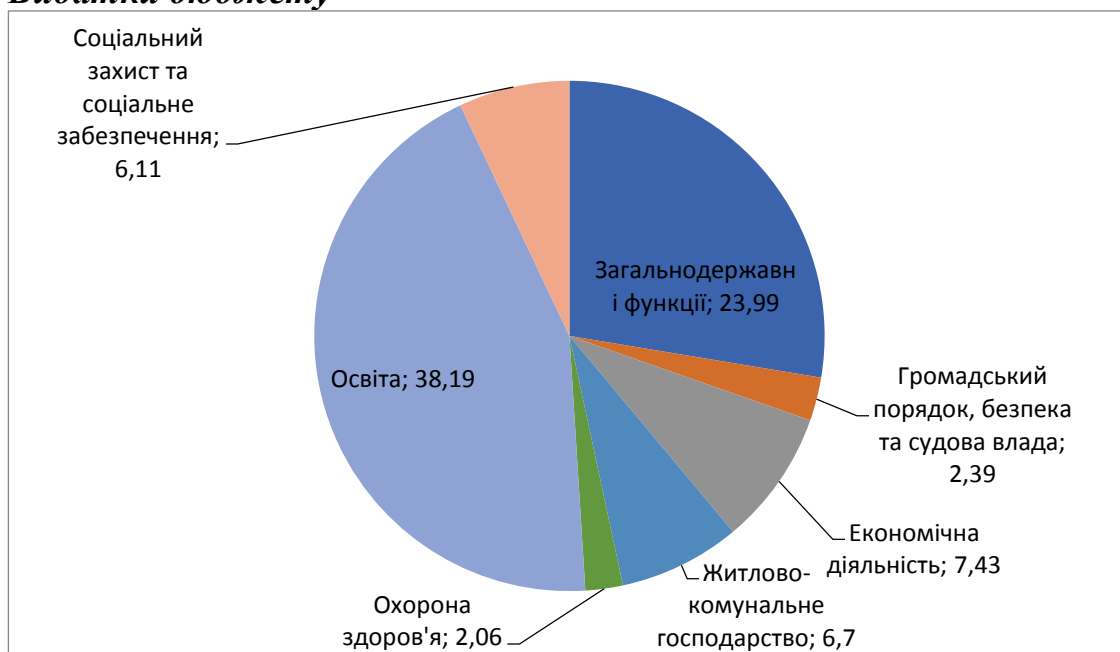

Рисунок 1.9.1. Структура видатків бюджету Чумаківської сільської ради у 2025 році

Найбільша частка видатків у 2025 році:

- освіта — 38,19%
- державне управління — 23,99%
- ЖКГ — 6,70%
- соціальний захист — 6,11%
- економічна діяльність — 7,43%
- безпека та громадський порядок — 2,39% (зростання у ~30 разів до 2021 року)

Структура освіти:

- загальна середня освіта — 72,8%
- дошкільна освіта — 27,2%

Капітальні та розвиткові проекти (2025)

Громада реалізувала низку інвестиційних і відновлювальних проектів:

- ремонт укріплень та ПРУ,
- реконструкція освітніх об'єктів,
- створення ветеранського простору та кабінету реабілітації,
- оплата за робочий проект щодо облаштування Центру життєстійкості,
- ремонт водопостачання (4,76 млн грн),
- меморіальні та громадські об'єкти («Алея Слави», «Вічна слава»).

Основні висновки

1. Бюджет громади демонструє зростання доходів і видатків навіть в умовах війни.
2. У 2025 році сформовано профіцит 2,27 млн грн.
3. Податки формують основу бюджету (75% доходів), ключову роль відіграє ПДФО.
4. Втрата великих підприємств частково компенсована зростанням єдиного податку та змінами в ПДФО.
5. Частка трансфертів зменшується, що свідчить про зростання фінансової самостійності.
6. Основний пріоритет видатків — освіта.
7. Війна суттєво збільшила витрати на безпеку та підтримку ЗСУ.
8. Громада продовжує інвестувати в критичну інфраструктуру та відновлення.
9. Фінансова система адаптована до воєнних умов, зберігає стабільність.
10. Соціальні та безпекові видатки мають найбільшу динаміку зростання.

Х. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ

Організація виконавчого апарату

Виконавчі органи Чумаківської сільської ради включають:

Структурні підрозділи (3):

- фінансовий відділ
- відділ освіти, культури, молоді та спорту
- служба у справах дітей

Загальна чисельність працівників — 10 осіб.

Виконавчий комітет включає 8 підрозділів:

- відділ фінансів, бухгалтерського обліку та звітності
- відділ соціальних питань
- відділ земельних відносин, будівництва та інвестицій
- відділ загальної та організаційної роботи
- ЦНАП
- відділ військового обліку, оборонної та мобілізаційної роботи, ЦЗ

та взаємодії з правоохоронними органами

- сектор внутрішнього аудиту
- сектор ветеранської політики

Загальна чисельність — 22 особи, вакантні — 3 посади.

Управлінське керівництво громади складається з сільського голови, першого заступника, заступника з питань діяльності виконавчих органів ради, секретаря ради, керуючого справами та одного старости. Переважну більшість ключових посад обіймають жінки.

Рада громади

Склад Чумаківської сільської ради — 22 депутати (фактично 21):

- 11 чоловіків, 10 жінок (1 депутат помер у 2026 р.)

За політичним походженням:

- ПП «Слуга народу» — 9
- ПП «Пропозиція» — 3
- ПП «Блок Вілкула «Українська перспектива»» — 2
- ВО «Батьківщина» — 1
- самовисуванці — 6

Фракції у раді не створювалися, усі депутати є безпартійними на рівні місцевого самоврядування.

Постійні комісії ради (5):

- з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку та інвестицій
- земельних відносин, містобудування, архітектури та довкілля
- освіти, культури, молоді, спорту та соціальної політики
- комунальної власності, ЖКГ, транспорту та енергозбереження
- прав людини, законності, депутатської етики та запобігання корупції

Висновки

1. Система управління громадою є організованою та функціонально розподіленою між виконавчими структурами та радою.
2. Виконавчий апарат працює з обмеженою кадровою чисельністю та має вакантні посади, що створює навантаження на персонал.
3. Управлінська структура є гендерно збалансованою з перевагою жінок на ключових посадах.
4. Політична ситуація в раді стабільна — відсутні фракційні конфлікти, попри різне партійне походження депутатів.
5. Наявна система постійних комісій забезпечує повне покриття основних сфер управління громадою.

XI. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

На території Чумаківської сільської територіальної громади зареєстрована та діє 1 громадська організація — «Асоціація розвитку місцевих громад» (ГО «АРМГ»). Вона створена у 2009 році та до початку повномасштабного вторгнення рф в Україну була активним учасником залучення додаткових ресурсів у громаду.

Діяльність ГО спрямована на розвиток територіальної громади, зокрема через реалізацію проєктів та партнерство з Чумаківською сільською радою. Організація неодноразово виступала партнером у спільних ініціативах, у тому числі забезпечувала співфінансування проєктів.

Інших громадських організацій або органів самоорганізації населення (ОСН) на території громади не зареєстровано.

Висновки

1. Громадський сектор у Чумаківській СТГ є слабо розвиненим — фактично представлений лише однією організацією. Це свідчить про низький рівень інституційної активності населення та недостатню кількість формальних об'єднань громадян.

2. ГО «АРМГ» відіграє ключову роль у розвитку громадського сектору та фактично є єдиним активним інституційним партнером місцевої влади. Вона має значний досвід роботи з 2009 року та позитивну практику залучення грантових і додаткових фінансових ресурсів.

3. Відсутність інших форм самоорганізації (вуличних, квартальних комітетів, молодіжних чи тематичних об'єднань) свідчить про невикористаний потенціал громадської активності населення та високу залежність від діяльності однієї організації.

ХІІ. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ ОСІБ

Результати анкетування жителів громади

Онлайн-опитуванням охоплено 144 мешканці Чумаківської територіальної громади. Дослідження не є повністю репрезентативним, тому результати слід розглядати як орієнтовні тенденції.

Соціально-демографічний профіль:

- переважають мешканці 22–50 років (економічно активне населення);
- представлені всі соціальні групи (працівники, службовці, підприємці, пенсіонери, безробітні);
- близько 16% респондентів — безробітні, що актуалізує проблему зайнятості;
- найбільше учасників з адміністративного центру — с. Чумаки.

Сприйняття громади:

- домінує нейтральне ставлення (“місце, де я живу”);
- менша частина асоціює громаду з простором для життя і роботи або гордістю;

→ це свідчить про недостатній рівень локальної ідентичності.

Міграційні наміри:

- більшість планує залишатися в громаді;
- частина респондентів вагається через соціально-економічні чинники.

Оцінка розвитку:

- переважають оцінки «задовільно» та «добре»;
- проблемними залишаються окремі сфери інфраструктури та послуг.

Ключові проблеми:

- безробіття;
- слабкий розвиток бізнесу;
- недостатня інфраструктура;
- екологічні проблеми;
- відтік населення;
- наслідки війни.

Пріоритети розвитку:

- дороги та транспортна інфраструктура;
- водопостачання та комунальні мережі;
- благоустрій;
- розвиток бізнесу;
- модернізація інженерних систем.

Очікування мешканців:

- помірний рівень довіри до змін;
- готовність брати участь у розвитку громади зростає.

Основні ресурси розвитку:

- природний потенціал;
- людський капітал;

- вигідне розташування;
- місцевий бізнес.

Результати анкетування бізнесу

Опитано 10 представників малого бізнесу (100% — ФОП/приватні підприємці).

Структура бізнесу:

- переважає малий бізнес;
- основні сфери: роздрібна торгівля (70%), виробництво, послуги;
- значна частина підприємств працює після 2014 року.

Ринки збуту:

- локальний і регіональний рівень;
- частина підприємств працює по Україні та за її межами.

Очікування:

- 50% прогнозують зростання;
- 30% — стабільність;
- 20% — можливе зниження.

Умови для бізнесу:

- наявні трудові ресурси, ринок збуту та постачальники;
→ формується локальна бізнес-екосистема.

Проблеми:

- інфраструктура (дороги);
- безпекова ситуація;
- кадровий дефіцит у перспективі;
- якість освіти.

Інвестиції:

- 70% планують можливі інвестиції;
- 30% розглядають ризик релокації бізнесу.

Перспективні галузі:

- аграрний сектор;
- переробка с/г продукції;
- харчова промисловість.

Оцінка громади:

- 60% — добре місце для бізнесу;
- 20% — відмінне.

Дитяче бачення розвитку громади

Аналіз 57 дитячих малюнків показав сформоване позитивне бачення майбутнього громади:

Ключові образи:

- екологічність і «зелена» енергетика (сонячні панелі, вітряки, сортування сміття);
- розвинена інфраструктура (школи, лікарні, спорт, культура, сервіси);
- сучасний транспорт і якісні дороги;
- комфортні громадські простори (парки, майданчики, фонтани);

- поєднання сучасного агросектору та технологій.

Узагальнений образ:

безпечна, екологічна та технологічна громада з комфортним середовищем для дітей і дорослих.

Загальний висновок

- Населення громади загалом позитивно оцінює умови життя, але рівень ідентифікації з громадою середній.
- Головні виклики: інфраструктура, зайнятість, економічний розвиток, безпека.
- Бізнес підтримує громаду, але потребує кращих умов для розвитку.
- Є високий потенціал участі мешканців у розвитку території.
- Діти формують чітке бачення сучасної, екологічної та технологічної громади.
- Загалом існує запит на комплексні зміни: економічні, інфраструктурні та соціальні.

SWOT-аналіз є ключовим етапом стратегічного планування для оцінки внутрішніх і зовнішніх факторів, які впливають на розвиток територіальної громади. У випадку Чумаківської сільської територіальної громади проведення SWOT-аналізу стало важливим кроком для розробки стратегії розвитку громади на основі результатів опитування та стратегічного аналізу. SWOT-аналіз спрямований на виявлення сильних та слабких сторін громади, а також можливостей і загроз, які можуть вплинути на її майбутній розвиток. Цей процес був частиною широкої програми партисипативного стратегічного планування, що залучало місцевих жителів, внутрішньо переміщених осіб, представників комунальних установ, громадської організації та місцевих підприємців.

SWOT-аналіз був підготовлений за допомогою детальної роботи на кількох етапах, під час яких були залучені представники різних соціальних груп громади. Важливими учасниками цього процесу стали:

- Стратегічна робоча група, що відповідає за розробку стратегії розвитку громади.
- Представники установ та громадської організації, які мають досвід у розв'язанні проблем місцевих спільнот.
- Жителі громади, серед яких були представники різних соціальних груп: бізнесмени, фермери, пенсіонери, внутрішньо переміщені особи, учнівська молодь, місцеві активісти.

Такий підхід дозволив забезпечити участь у процесі представників усіх верств населення, що забезпечило багатосторонній погляд на поточний стан громади, а також майбутні можливості і виклики.

Аналіз проводився у чотирьох основних сферах:

- 1.Соціальна сфера та людський капітал – оцінка задоволення соціальних потреб населення, визначення соціальних проблем, які потребують вирішення, рівень розвитку суспільних послуг, таких як освіта, охорона здоров'я, культура, а також рівень активності та інтеграції суспільства.
- 2.Економіка – аналіз слабких та сильних сторін місцевої економіки, визначення можливостей для розвитку бізнесу, створення нових робочих місць, а також бар'єрів, які стримують економічний розвиток.
- 3.Інфраструктура – доступність та якість інфраструктурних і комунальних послуг, стан адміністративного обслуговування, житловий фонд, а також рівень якості життя в громаді.

4.Безпека і навколишнє середовище – аналіз стану публічної безпеки, екологічної ситуації та можливих загроз, пов'язаних з навколишнім середовищем.

На підставі результатів проведеного аналізу у згаданих сферах ідентифіковано сильні і слабкі сторони громади, а також її шанси і загрози, представлені в таблиці 2.1.

2.1. SWOT-аналіз сильних, слабких сторін територіальної громади, можливостей і загроз

Таблиця 2.1. SWOT-аналіз сильних, слабких сторін Чумаківської сільської територіальної громади, можливостей і загроз

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
1. Громада має специфічну структуру: основний масив і відокремлений південний земельний кластер, що забезпечує інтеграцію в логістичні вузли за кількома напрямками. 2. Фінансово стійка громада з високим потенціалом завдяки близькості до м. Дніпра та вигідному географічному розташуванню. 3. Створено фонд захисних споруд (7 об'єктів) та діє система оповіщення. 4. Організованим вивезенням сміття охоплено 100% населення. 5. Затверджено «Програму комплексного відновлення території на 2025–2028 роки» — ключовий документ подолання наслідків війни та криз, що передбачає не лише відновлення, а якісну трансформацію функціональності території. 6. Громада має високий рівень самозайнятості: зареєстровано 422 ФОПи та 266 одноосібників, які відіграють важливу роль у створенні робочих місць. 7. Наявність родючих земель. 8. Наявність агропромислових підприємств і розвинений аграрний сектор. 9. Відсутність великих промислових підприємств – забруднювачів.	1. Існує внутрішня логістична проблема: відсутня пряма та економічно вигідна дорога між центром громади (с. Чумаки) та населеними пунктами Приютського старостинського округу. 2. Характерною особливістю є значна віддаленість деяких сіл від центру: якщо с. Чумаки є найближчим до обласного центру, то с. Тарасо-Шевченківка віддалене від нього на 65 км. 3. Складна демографічна ситуація. 4. Проблема «тіньового» населення: значна частина фактичних мешканців користується інфраструктурою громади, але зареєстрована в м. Дніпро. 5. Понад 30 км комунальних доріг потребують негайного ремонту. Найгірша ситуація спостерігається в селах Приютського старостинського округу. 6. Відсутні заклади позашкільної освіти, місця для проведення дозвілля. 7. Низький рівень охоплення дітей дошкільного віку послугами ЗДО (45% дітей) та нерівномірність розміщення ЗДО у громаді (у Приютському старостинському окрузі

	повністю відсутні дитячі садочки). 8. Дефіцит кваліфікованих медичних кадрів. 9.Зношеність дорожньої та інженерної інфраструктури. 10.Відсутність системи сортування сміття. 11.Торговельна мережа розвинена нерівномірно, а заклади побутового обслуговування населення взагалі відсутні. Відсутність банківських установ. 12.У зв'язку з війною громада втратила потужних платників податків (ТОВ «Єрмак ГОЛД» та ТОВ «Ромерм»), які раніше забезпечували близько 25% усіх надходжень. 13.Низька активність організацій громадянського суспільства. 14.Відсутність просторового планування громади та населених пунктів.
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
1.Економічне зростання в державі, підтримка регіонального розвитку і малого, середнього бізнесу. 2.Збільшення кількості проєктів та можливостей міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть територіальні громади. 3.Розвиток альтернативної енергетики на місцевому, регіональному та державному рівнях. 4.Утримання євроінтеграційного курсу, підвищення зацікавленості зовнішніх інвесторів, завершення розпочатих інвестиційних проєктів. 5.Залучення нових жителів громади до розвитку бізнесу, соціально – культурної сфери та ін. 6.Створення комфортного середовища для якісного проживання. 7.Розвиток транспортно – логістичного сполучення та створення індустріальних	1.Продовження війни та імовірність наближення лінії бойових дій; ризики руйнування об'єктів критичної інфраструктури та загроза безпеці населення. 2.Інфляційні процеси, що результуються зниженням купівельної спроможності населення, зростанням вартості енергоносіїв, транспортування, сировини. 3.Високий рівень «тіньової» економіки та посилення корупційних процесів на національному рівні. 4.Перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів. 5.Посилення демографічного спаду та трудової міграції. 6.Збільшення внутрішньої міграції з громади до міста в пошуках роботи. 7.Подальше погіршення стану

майданчиків. 8.Розвиток переробної промисловості та створення доданої вартості в аграрному секторі. 9.Поширення програм навчання цифрової грамотності серед населення.	інфраструктури за умов недостатнього фінансування. 8.Погіршення екологічної ситуації. 9.Обмежений доступ до якісних медичних послуг.
--	--

Результати цього аналізу стали основою для формулювання стратегії розвитку громади, що враховує як внутрішні ресурси та можливості, так і зовнішні ризики.

Результати SWOT-аналізу дозволяють виявити як позитивні, так і негативні чинники, що впливають на розвиток Чумаківської сільської територіальної громади. Поглиблений аналіз сильних та слабких сторін, можливостей і загроз дозволяє чітко зрозуміти, на яких аспектах треба зосередити увагу для покращення якості життя жителів та забезпечення сталого розвитку громади в майбутньому.

2.2.Визначення порівняльних переваг, викликів та ризиків

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильними та слабкими сторонами) та «зовнішніми» (можливостями та загрозами) факторами, що мають стратегічне значення для Чумаківської сільської територіальної громади. Визначені взаємозв'язки допомагають сформулювати порівняльні переваги, виклики, протидії та ризики, що є основою для стратегічного вибору – визначення стратегічних та оперативних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.

Переваги

Матриця зв'язків між сильними сторонами громади та зовнішніми можливостями дозволяє визначити найперспективніші аспекти, які найбільше реагують на вплив зовнішніх факторів та забезпечують найбільший стимул для соціально – економічного розвитку громади.

Рисунок 2.1. Порівняльний аналіз зв'язків сильних сторін Чумаківської ТГ та можливостей її зовнішнього середовища (матриця «Порівняльні переваги»)

До ключових **переваг** територіальної громади (з огляду на накладання чинників позитивного впливу зовнішнього середовища) відносимо такі її основні сильні сторони:

- Громада має специфічну структуру: основний масив і відокремлений південний земельний кластер, що забезпечує інтеграцію в логістичні вузли за кількома напрямками;
- Сильною стороною громади є висока якість природно-ресурсного потенціалу, основу якого складають сільськогосподарські землі, у т.ч. найбільш родючі ґрунти – чорноземи, та відповідно розвинений аграрний сектор;
- Сильною стороною громади є її фінансова стійкість з високим потенціалом завдяки близькості до м. Дніпра та вигідному географічному розташуванню,
- Крім того, громада має високий рівень самозайнятості: зареєстровано 422 ФОПи та 266 одноосібників, які відіграють важливу роль у створенні робочих місць.
- Відсутність великих промислових підприємств – забруднювачів та стовідсоткове охоплення населення організованим вивезенням сміття робить громаду екологічно привабливою.

Виклики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами громади та зовнішніми можливостями дозволяє виявити шляхи для зменшення вразливості та подолання слабких сторін через використання наявних можливостей. Це дозволяє адаптувати громаду до змінних умов і покращити її стан на основі зовнішніх факторів.

Рисунок 2.2. Порівняльний аналіз зв'язків слабких сторін Чумаківської ТГ та можливостей її зовнішнього середовища (матриця «Виклики»)

До **слабких** сторін Чумаківської громади можна віднести такі сфери:

- Відсутня пряма та економічно вигідна дорога між центром громади (с. Чумаки) та населеними пунктами Приютського старостинського округу, що створює внутрішню логістичну проблему. Ця проблема посилюється значною віддаленістю деяких сіл від центру: якщо с. Чумаки є найближчим до обласного центру, то с. Тарасо-Шевченківка віддалене від нього на 65 км, а також зношеністю дорожньої інфраструктури, особливо, на території Приютського старостинського округу.
- Щодо соціальних аспектів розвитку громади, то це дефіцит кваліфікованих медичних кадрів, низький рівень охоплення дітей дошкільного віку послугами ЗДО (45% дітей) та нерівномірність розміщення ЗДО у громаді (у Приютському старостинському окрузі повністю відсутні дитячі садочки), а також відсутність позашкільної освіти. Ситуацію загострює погіршення демографічної структури громади: негативний природний приріст, зменшення кількості дітей дошкільного та шкільного віку та збільшення людей пенсійного віку.
- Ще одним блоком слабких сторін громади виділяємо нерівномірно розвинену торговельну мережу, відсутність банківських установ та закладів побутового обслуговування населення на території громади.
- Відсутність просторового планування громади та населених пунктів знижує можливості економічного розвитку громади з урахуванням як внутрішніх переваг, так і можливостей післявоєнної відбудови держави.
- Екологічні питання не критичні, проте вимагають комплексу заходів щодо збереження родючості ґрунтів, запобігання несанкціонованим сміттєзвалищам та впровадження роздільного сортування сміття, а також підвищення екологічної свідомості мешканців.

Ризики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами громади та зовнішніми загрозами дозволяє виявити найбільш вразливі місця всередині громади за умови впливу негативних зовнішніх факторів. Це дає змогу визначити й оцінити ймовірність ризиків, які можуть виникнути під час реалізації стратегічних планів розвитку громади, що дозволяє вчасно підготуватися до можливих проблем.

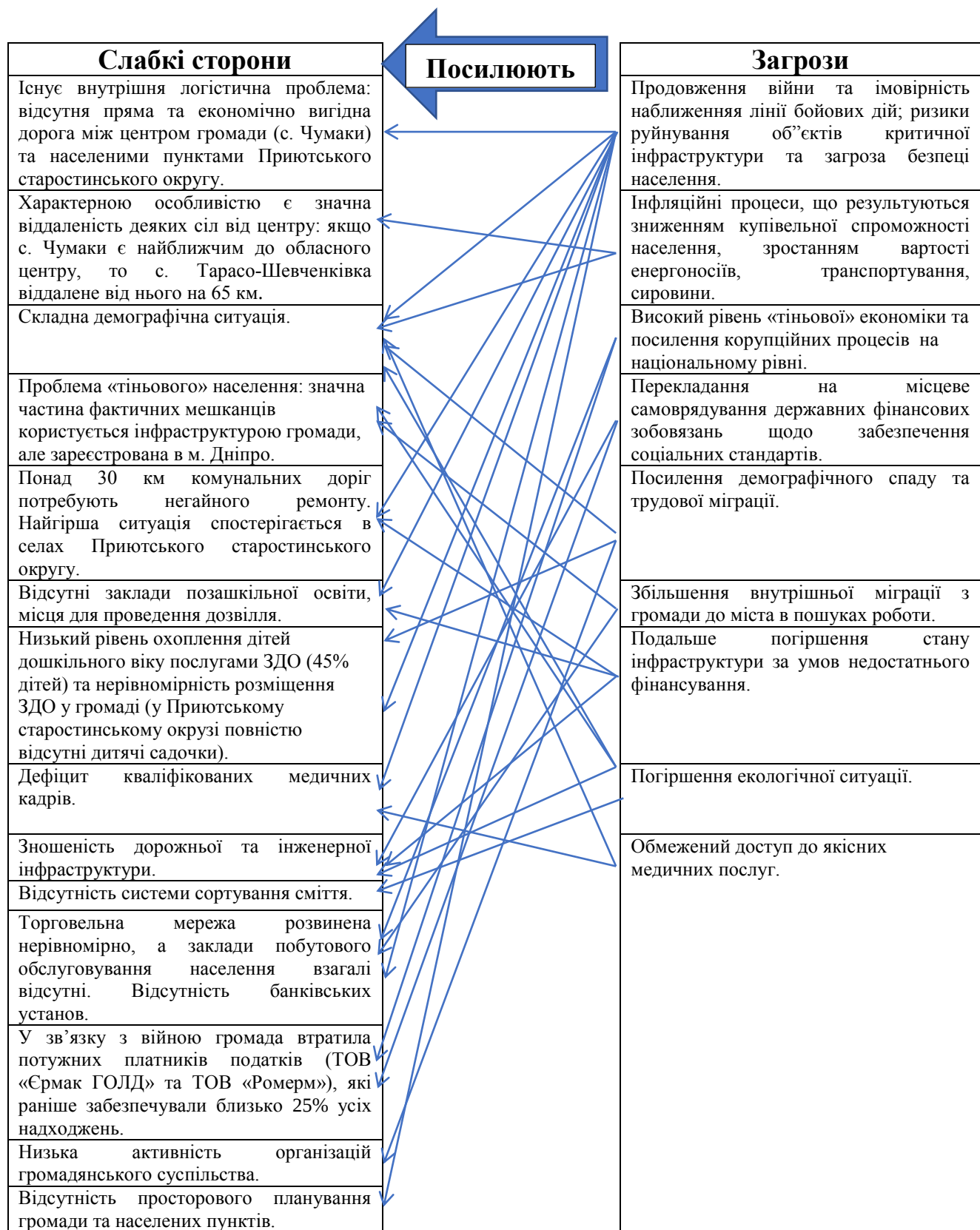

Рисунок 2.3. Порівняльний аналіз зв'язків слабких сторін Чумаківської ТГ та загроз її зовнішнього середовища (матриця «Ризики»)

Слабкі сторони громади можуть нівелюватися реалізованими можливостями, проте визначимо також **ризики**, що виникають внаслідок додаткового впливу загроз (зовнішніх чинників), що можуть посилювати негативні моменти в розвитку громади:

- У сучасних умовах усі загрози для економічного розвитку територіальної громади пов'язані та є похідними від воєнних дій, які тривають на території України, і їх непередбачуваності. Це і ризик підвищення податкового навантаження на бізнес та населення з метою наповнення державного і місцевих бюджетів, загроза стримуванню руху в напрямі децентралізації, низький рівень інвестування в інноваційні процеси, зниження темпів розвитку підприємництва. Ці загрози супроводжуються численними ризиками для розвитку громади, зокрема щодо формування на її території ефективної системи надання соціальних послуг та фінансового становища громади, і зумовляють «відкладення» у часі використання інших інструментів економічного розвитку громади, зокрема і у напрямі зменшення нерівномірності соціально-економічного розвитку населених пунктів громади та подальше погіршення стану інфраструктури.
- Проблемою для розвитку Чумаківської територіальної громади, як і для усієї країни, є загроза енергетичній безпеці країни та встановлення обмежень споживання електроенергії для підприємств та населення внаслідок воєнних дій, що набуло особливої актуальності взимку 2025/2026 років. Для суб'єктів господарювання на території громади ця проблема може бути загрозливою для їх існування і, ймовірно, матиме негативні наслідки як для працівників цих підприємств і їх сімей, так і для бюджету територіальної громади. Гострою для громади є також загроза наближення лінії бойових дій, воєнна загроза з повітря для об'єктів критичної інфраструктури, а також погіршення екологічної ситуації внаслідок бойових дій.
- Стримуючий ефект для громади матимуть також загрози фінансового та економічного характеру. У період активної фази війни та поствоєнному періоду існує ризик перекидання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів, а за умови недостатності власних коштів громади (доходу) для вирішення соціальних проблем (особливо із врахуванням значної кількості внутрішньо переміщених осіб) це може мати вкрай негативні наслідки для її розвитку. З другого боку, існують фінансові ризики для розвитку суб'єктів господарювання на території Чумаківської громади. Складна економічна ситуація в державі, ускладнення доступу до дешевих кредитних ресурсів, інфляційні процеси, зростання вартості енергоносіїв, логістики та сировини може результуватися банкрутством окремих суб'єктів, погіршенням фінансового стану інших та зниженням темпів появи нових підприємств. Усе це матиме негативний наслідок для громади, оскільки зменшить обсяги податкових надходжень до місцевого бюджету і стимулюватиме зростання безробіття.

Проведений аналіз свідчить, що Чумаківська сільська територіальна громада має значний потенціал для розвитку, зокрема завдяки вигідному географічному положенню, наявності ресурсної бази та підприємницького середовища.

Водночас ключовими стримуючими факторами залишаються:

- недостатня диверсифікація економіки;
- кадрові проблеми;
- зношеність інфраструктури.

У цьому контексті стратегічний розвиток громади має бути спрямований на:

- розширення економічної бази та підтримку підприємництва;
- розвиток людського капіталу;
- модернізацію інфраструктури;
- активізацію інвестиційної діяльності.

Результати SWOT-аналізу є основою для визначення стратегічних та оперативних цілей розвитку громади, а також формування плану заходів з їх реалізації.

Розділ 3. СЦЕНАРІЙ РОЗВИТКУ ЧУМАКІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарій – послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови або фактори можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Елементи сценарного моделювання відображають, передусім, вплив на громаду зовнішніх факторів.

Зважаючи на те, що основним фактором впливу, який обумовлює траєкторію, темпи, можливості та ризики розвитку громад в Україні на сьогоднішній день, є повномасштабна війна, яку розгорнула росія на території нашої держави, в основі сценаріїв розвитку громад лежить фактор війни.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний, оптимістичний та песимістичний.

Сценарне планування розвитку Чумаківської територіальної громади базується на врахуванні ключових зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на її соціально-економічний стан. Громада розташована у безпосередній близькості до міста Дніпро, має аграрну спеціалізацію, а також потенціал розвитку підприємництва та логістики.

Основними факторами невизначеності є:

- безпекова ситуація в країні;
- державна регіональна політика;
- інвестиційна активність;
- демографічні тенденції;
- темпи відновлення економіки.

З урахуванням цього визначено наступні можливі сценарії розвитку громади:

Інерційний сценарій «Повільне виживання в умовах тривалої невизначеності»

Інерційний сценарій розвитку Чумаківської громади базується на припущенні, що війна продовжуватиметься, а внутрішні та зовнішні умови залишатимуться майже незмінними. В цілому, суспільно – економічний стан країни та регіону є або нейтральним, або таким, що не сприяє розвитку громади.

Базові припущення інерційного сценарію – зовнішні чинники:

1. Збройна агресія росії по всій території України триває.
2. Зростають видатки державного бюджету на утримання армії та ВПК.
3. ВВП країни зростатиме повільно.
4. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку, продовжується неконтрольована інфляція.
5. Рівень залучення інвестицій обмежений.
6. Податкова система не сприятиме розвитку МСП.
7. В умовах суттєвої корекції тарифів на енергоносії підвищується вірогідність збільшення рівня несплати платежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.
8. Агропромисловий комплекс залежний від погодних умов.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Бюджет громади використовується обмежено.
2. Сільськогосподарська структура економіки громади залишається без суттєвих змін.
3. Інвестиційний та підприємницький клімат у громаді залишаються на тому ж рівні.
4. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується.
5. Поступове зменшення кількості населення та старіння в сільській місцевості.
6. Нестача коштів на модернізацію об'єктів інфраструктури.
7. Інтеграція ВПО повільна через нестачу ресурсів.

Результат інерційного сценарію:

Політична сфера: При збереженні нинішньої державної політики та без додаткових фінансових ресурсів делеговані повноваження громади залишатимуться недостатньо забезпеченими; військова агресія росії та загроза розширення бойових дій зумовлюватимуть низьку інвестиційну активність і обмежуватимуть можливості розвитку громади.

Демографічна ситуація: Зберігатимуться тенденції скорочення населення через міграцію жінок, дітей і молоді до великих міст та за кордон; вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що відповідно призводить до зростання навантаження на працездатне населення; народжуваність залишатиметься на низькому рівні, а рівень смертності – високим.

Економічна сфера: несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки; розпорошення коштів по населених пунктах громади не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури призупиняється; місцевий бізнес матиме обмежені умови для розвитку, а значна частина підприємців працюватиме лише для підтримання мінімальної рентабельності; рівень зайнятості населення має незначний ріст; сільське господарство і промисловість функціонуватимуть із перебоями, залежатимуть від зовнішньої кон'юктури та погодних факторів, однак дещо кращі шанси отримує аграрна галузь завдяки попиту на продукти харчування, але існуючий склад виробництва сільськогосподарської продукції (переважання частки одноосібних господарств) завадить масовому переведенню виробництва на високотехнологічні рівні; МСП розвиватиметься незначними темпами, основними сферами діяльності будуть торгівля та надання послуг; доходи населення залишатимуться на низькому рівні, що обмежуватиме купівельну спроможність та зменшуватиме місцевий споживчий попит, а це, в свою чергу, впливатиме на розвиток малого бізнесу.

Соціальні показники: Рівень розвитку освіти залишиться на тому самому рівні; соціально-економічна ситуація у країні та в громаді не поліпшиться, що вплине як на стан здоров'я населення, так і на оснащення сучасним обладнанням медичних закладів; у громаді буде обмежений ресурс для підтримки соціально незахищених верств населення; інтеграція внутрішньо

переміщених осіб відбуватиметься повільно, що створюватиме напруженість у соціальному середовищі.

Екологічні показники: Вирішення проблем із комунальною інфраструктурою, відходами та енергоефективністю залишатиметься на другорядному плані через відсутність фінансування. Часті перебої з електропостачанням створюватимуть додаткові труднощі для жителів та підприємств.

Оптимістичний сценарій «Відновлення через інтеграцію та інновації»:

Цей сценарій передбачає стабілізацію ситуації після завершення активної фази війни та активізацію відновлювальних процесів. Громада зможе скористатися можливостями міжнародної підтримки та залучення інвестицій для відбудови економіки.

Базові припущення оптимістичного сценарію – зовнішні чинники:

1. Внаслідок політичного тиску Заходу збройна агресія РФ на території України припиняється.
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ збільшуються, а додаткові вивільнені кошти спрямовуються на розвиток.
3. Рішуче впроваджуються системні реформи: судова, податкова, децентралізація та ін.
4. ВВП країни починає зростання.
5. Гривня стабільна або рухається в прогнозованому валютному коридорі.
6. Інвестиційна привабливість країни покращується, зростає інтерес інвесторів до впровадження бізнес проєктів.
7. Оптимізуються тарифи на комунальні послуги.
8. Залучення ресурсів через програми відновлення.

Базові припущення оптимістичного сценарію – місцевий рівень:

1. Сформовано базові планувальні документи громади: оновлена Стратегія розвитку, Генеральний план, розроблені схеми зонування земель громади, схема планування громади, інвестиційний паспорт громади тощо.
2. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів.
3. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції.
4. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку області та, відповідно, державних програм і фондів, що надають технічну або фінансову допомогу.
5. Громада ефективно використовує державну субвенцію, позабюджетні кошти з грантових та інвестиційних джерел на розвиток інфраструктури.
6. Активно розвивається малий та середній бізнес, агросектор.
7. Проходить ефективна інтеграція ВПО в громаду.

Результат оптимістичного сценарію:

Політична сфера: За умови стабілізації політичної ситуації, закріплення децентралізації фінансовими ресурсами та подальшої євроінтеграції громада отримає доступ до міжнародних програм підтримки, грантів і нових

партнерств. Це посилить можливості для інвестицій та реалізації інноваційних проектів.

Демографічна ситуація: Поліпшення ситуації в соціально-економічній сфері країни та громади призведе до збільшення народжуваності населення, стимулюватиме до повернення частини населення, підвищуватиме привабливість громади для молодих сімей.

Економічна сфера: Громада поступово формує свій новий імідж інвестиційно-привабливої території. Внаслідок ефективної політики місцевої та регіональної влади громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства; зростає рівень доходів населення; проекти розвитку в рамках реалізації Стратегії активізують економічне життя, формуючи «якірні точки» економічного зростання; активне залучення державних субвенції та інших коштів разом чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді; створюються нові привабливі для працівників робочі місця; середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника в громаді за рівнем наближається до середньо українського показника; рівень безробіття зменшується.

Соціальні показники: Заклади охорони здоров'я будуть оснащені необхідною сучасною високотехнологічною апаратурою, підвищиться якість надання медичної допомоги; задоволено потреби населення в дошкільних навчальних закладах; зростання доходів і міжнародна підтримка дозволять підвищити якість освітніх, культурних і медичних послуг; соціальна інфраструктура стане більш доступною та якісною.

Екологічні показники: Реалізація проектів з енергоефективності, утилізації відходів та розвитку «зеленої» енергетики сприятиме покращенню стану довкілля, встановлення сонячних панелей дозволить знизити енергозалежність громади та забезпечити додаткові доходи до місцевого бюджету; громада стає екологічно безпечною зі сприятливими, комфортними та безпечними умовами для життєдіяльності людини.

Песимістичний сценарій «Виживання в умовах тривалої нестабільності»:

У цьому сценарії передбачається продовження війни та збереження високого рівня невизначеності, що призведе до посилення негативних тенденцій у всіх сферах життя громади.

Базові припущення песимістичного сценарію – зовнішні чинники:

1. Загострення воєнних дій.
2. Політична криза, скорочення підтримки громад.
3. Економічна рецесія, зменшення бюджетних надходжень.
4. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає.
5. Збільшення кількості безробітних, зниження рівня доходів населення та зростання бідності.

Базові припущення песимістичного сценарію – місцевий рівень:

- 1.Зниження доходів громади.
- 2.Закриття підприємств, скорочення робочих місць.
- 3.Неможливість інтеграції ВПО.

Результат песимістичного сценарію:

Політична сфера: У разі загострення війни, затягування кризових процесів та відсутності підтримки від держави й міжнародних партнерів громада опиниться у стані вимушеного виживання. Місцеве самоврядування втратить частину впливу, а ресурси будуть спрямовані виключно на базові потреби.

Демографічна ситуація: Відтік працездатного населення і молоді суттєво зменшить трудовий потенціал громади; народжуваність знизиться, смертність залишатиметься високою; водночас кількість соціально незахищених груп зростатиме.

Економічна сфера: Подальше поглиблення економічної кризи призведе до закриття частини підприємств, різкого зменшення надходжень до бюджету, втрати робочих місць; це спровокує масову трудову міграцію та скорочення доходів населення.

Соціальні показники: Громада змушена буде обмежити витрати на соціальні програми, що погіршить якість освіти, медицини й культурних послуг; інтеграція ВПО стане проблематичною, посилюватимуться соціальні конфлікти.

Екологічні показники: Умови війни та економічної нестабільності унеможливають реалізацію екологічних проектів. Стан комунальної інфраструктури та довкілля поступово погіршуватиметься.

Ці сценарії окреслюють можливі напрями розвитку Чумаківської сільської територіальної громади, враховуючи поточні умови воєнного часу, демографічні та економічні показники. Вони слугують основою для подальшого обговорення та прийняття рішень у рамках Стратегії розвитку, що дозволить адаптувати цілі та пріоритети залежно від обраного сценарію.

Основним завданням місцевої влади Чумаківської СТГ є створення умов для реалізації оптимістичного сценарію через мобілізацію внутрішніх ресурсів, розвиток партнерств на регіональному, національному та міжнародному рівнях, залучення грантового та інвестиційного фінансування, підтримку малого бізнесу, освіти та соціальної інфраструктури, що забезпечить стійкий і поступовий розвиток громади в середньо- та довгостроковій перспективі. Сценарне моделювання не лише допомагає визначити потенційні траєкторії розвитку громади, але й формує основу для гнучкої стратегії, спрямованої на підвищення життєздатності громади і покращення якості життя її мешканців у середньостроковій і довгостроковій перспективі.

Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Основою для розробки бачення Чумаківської сільської територіальної громади на період до 2027 року був аналіз зовнішніх і внутрішніх умов і сценаріїв розвитку, а також прагнень жителів громади. Бачення – це бажаний сценарій розвитку, який визначає стан громади після досягнення цілей, визначених в стратегії, воно відповідає на питання – якою буде громада після 2027 року?

Бачення є спільним прагненням змін, до яких ми прямуватимемо у наступні роки, щоб громада стала гарним і безпечним місцем для життя її мешканців.

Виходячи з матеріалів дослідження соціально – економічного стану та SWOT – аналізу території, а також думок працівників органу місцевого самоврядування, бізнесу та мешканців було сформульовано місію громади і стратегічне бачення розвитку громади.

У процесі розробки Стратегії та бачення також взяли участь діти – учнівська молодь, чиї малюнки майбутнього громади були відібрані учасниками робочої групи і були враховані в роботі над Стратегією. Таким чином партисипативна модель роботи над Стратегією дозволила включити молодь і найменших жителів у процес напрацювання ідей і визначення бачення та цілей Стратегії. Завдяки цьому сформульовано бачення розвитку громади наступного змісту:

«Чумаківська сільська територіальна громада – це сучасна, комфортна і безпечна громада, що об'єднала людей, які рухаються уперед. Це територія єдності та довіри, де кожен мешканець відчуває захищеність, має можливості для самореалізації та розвитку. Громада відкрита для інноваційних рішень, нового бізнесу, нових мешканців та створює своїм жителям умови для відпочинку і затишного проживання».

Місія. Громада забезпечує своїм мешканцям якісні соціальні послуги в освіті, охороні здоров'я, культурі, спорті та соціальному захисті, гарантуючи рівний доступ до них для всіх категорій населення. Комфорт проживання забезпечується завдяки розвинутій інфраструктурі, належному стану комунальних послуг і благоустрою територій. Високий рівень безпеки досягається через розвиток системи правопорядку, цивільного захисту та згуртованості жителів.

Розділ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стратегічне бачення розвитку Чумаківської сільської територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей (рисунок 5.1):

1. Розвиток економічного потенціалу та підприємництва
2. Формування сприятливого середовища для розвитку особистості та соціальної інтеграції
3. Безпечне та сприятливе для життя і здоров'я середовище

Таким чином, були обрані три головні сфери зосередження зусиль на розвиток Чумаківської СТГ, які є основними пріоритетними напрямками розвитку громади на період до 2027 року.

Для досягнення стратегічного бачення за кожною стратегічною ціллю були визначені оперативні цілі (рисунок 5.1). Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою та дозволяє пов'язати Стратегію з бюджетним плануванням.

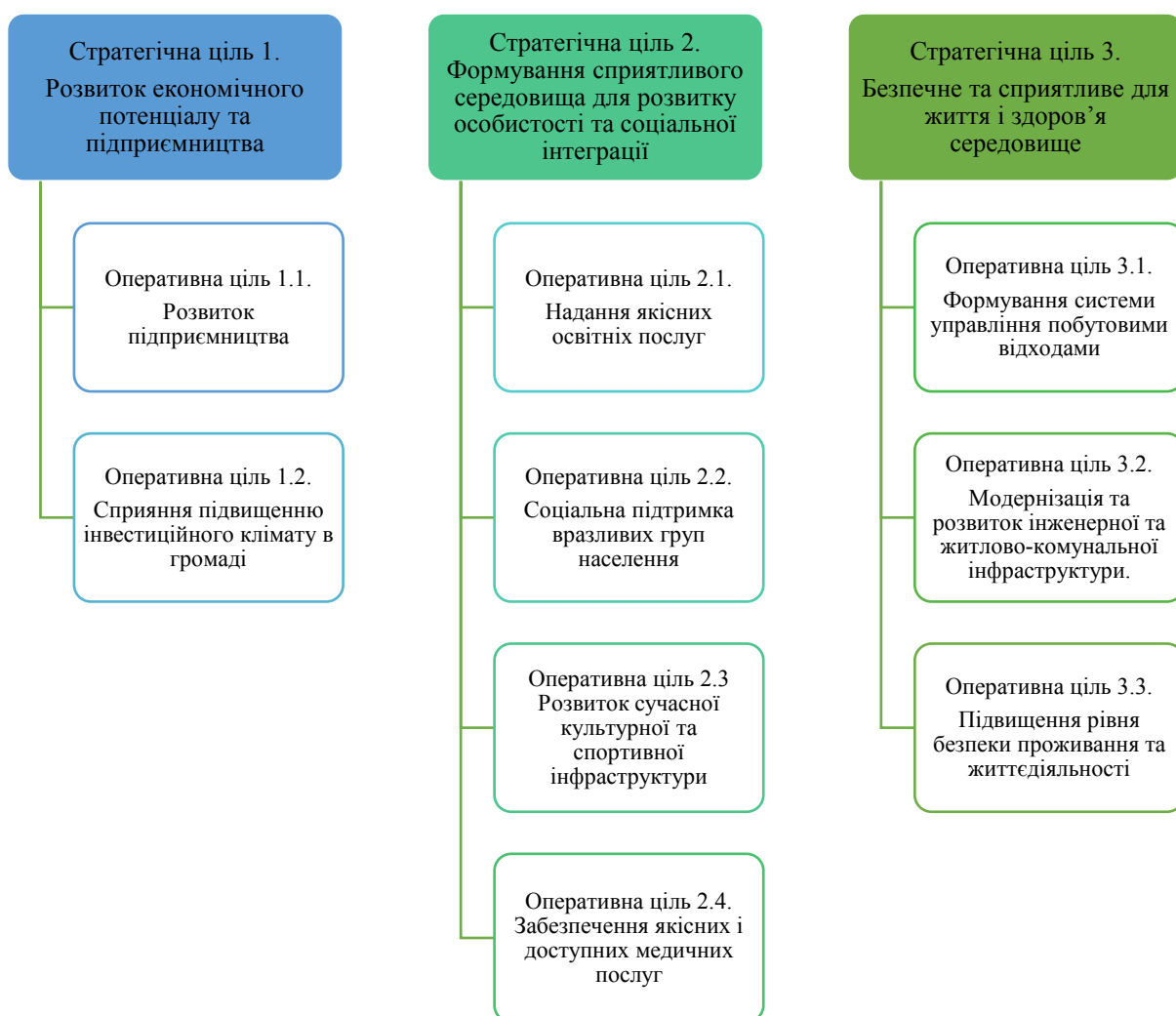

Рисунок 5.1. Дерево цілей Чумаківської СТГ

Оперативні цілі деталізовані в завданнях (таблиця 5.1). Завдання дають відповіді на питання, яким чином та яким шляхом громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку.

Таблиця 5.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року

Стратегічна ціль 1. Розвиток економічного потенціалу та підприємництва	
Оперативні цілі	Завдання
1.1. Розвиток підприємництва	1.1.1. Забезпечити інформаційну підтримку розвитку малого та середнього бізнесу, в т. ч. ветеранського
	1.1.2. Стимулювати підприємницьку активність населення, у тому числі ветеранів, шляхом розвитку програм підтримки, навчання та супроводу бізнесу
1.2. Сприяння підвищенню інвестиційного клімату в громаді	1.2.1. Провести комплексну інвентаризацію ресурсів громади
	1.2.2. Підвищити інвестиційну привабливість громади
Стратегічна ціль 2. Формування сприятливого середовища для розвитку особистості та соціальної інтеграції	
2.1. Надання якісних освітніх послуг	2.1.1. Покращити матеріально – технічну базу освітніх закладів
	2.1.2. Оновити та модернізувати будівлі і споруди закладів освіти
	2.1.3. Забезпечити підвезення дітей до закладів освіти
	2.1.4. Забезпечити доступ до якісного та безпечного харчування у закладах освіти шляхом розвитку та модернізації сучасної інфраструктури їдалень (харчоблоків)
	2.1.5. Забезпечити розвиток системи дошкільної освіти на території Приютського старостинського округу
2.2. Соціальна підтримка вразливих груп населення	2.2.1. Підтримувати та сприяти реінтеграції ветеранів війни
	2.2.2. Створити належні умови для функціонування сімейних форм виховання
	2.2.3. Підтримувати внутрішньо

	переміщених осіб (ВПО)
	2.2.4.Забезпечити розвиток соціальної інфраструктури та безбар'єрного середовища
2.3.Розвиток сучасної культурної інфраструктури	2.3.1.Модернізація та енергоефективне оновлення сільських закладів культури
	2.3.2.Підтримувати місцеві традиції та активізувати участь мешканців у культурному житті
2.4.Забезпечення якісних і доступних медичних послуг	2.4.1.Модернізувати та оснастити фельдшерські пункти та ПТП
	2.4.2.Сприяти забезпеченню кадрового потенціалу медичних закладів
Стратегічна ціль 3.Безпечне та сприятливе для життя і здоров'я середовище	
3.1.Формування системи управління побутовими відходами	3.1.1.Впровадити роздільний збір відходів та розвиток інфраструктури управління з відходами
	3.1.2.Підвищити екологічну свідомість населення
3.2.Модернізація та розвиток інженерної та житлово-комунальної інфраструктури	3.2.1.Підвищити енергоефективність та впровадити екологічно дружні технології
	3.2.2.Сприяти розвитку та модернізації інфраструктури централізованого водопостачання та водовідведення, в тому числі з впровадженням альтернативних джерел енергії
	3.2.3.Вдосконалювати дорожню інфраструктуру
3.3.Підвищення рівня безпеки проживання та життєдіяльності	3.3.1.Впровадити та розвивати протипожежну безпеку в громаді
	3.3.2.Забезпечувати розвиток системи відеоспостереження та охорони громадського порядку
	3.3.3.Сприяти розвитку системи інформування населення

Стратегічна ціль 1. РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

Мета стратегічної цілі 1 - покращення якості життя та економічного благополуччя населення шляхом ефективного використання наявного потенціалу та стимулювання підприємницької активності населення, розвиток підприємницьких здібностей мешканців та налагодження взаємодії з місцевими суб'єктами господарювання, а також покращення інвестиційної привабливості

громади шляхом формування інвестиційних пропозицій потенційному інвестору за результатами інвентаризації земельних ресурсів та об'єктів нерухомості у громаді.

Стратегічна ціль 1 досягається через реалізацію таких оперативних цілей:

Оперативна ціль – 1.1. *Розвиток підприємництва* містить два завдання: «Забезпечити інформаційну підтримку розвитку малого та середнього бізнесу, в т. ч. ветеранського», «Стимулювати підприємницьку активність населення, у тому числі ветеранів, шляхом розвитку програм підтримки, навчання та супроводу бізнесу».

У громади наявні перспективи для розвитку підприємництва, що створює широкі можливості для розвитку цієї сфери. Необхідно здійснювати підтримку малого та середнього бізнесу шляхом проведення різних заходів, спрямованих на покращення середовища для ведення бізнесу.

Реалізація цієї цілі передбачає створення цілісної екосистеми, де інформаційна підтримка стає фундаментом для подальшого стимулювання активності населення. Основним вектором роботи є трансформація пасивного зацікавлення мешканців у реальні бізнес-проекти, з особливим акцентом на ветеранську спільноту як на пріоритетну групу для реінтеграції через економіку.

Наявні проблеми та виклики:

- відсутність розробленого комплексного плану підтримки місцевого бізнесу;
- невисокий рівень взаємодії між органами місцевого самоврядування та місцевим бізнесом;
- потреба у підтримці з боку органів місцевого самоврядування та громади розвитку ветеранського підприємництва
- відсутність структурованої інформації про наявні земельні ресурси, комунальне майно та актуальні програми підтримки бізнесу
- відсутність централізованого джерела інформації про пільги та гранти для започаткування власної справи.

Таблиця 5.2. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.1. Розвиток підприємництва

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
1.1.1.Забезпечити інформаційну підтримку розвитку малого та середнього бізнесу, в т. ч. ветеранського	- розроблення механізмів підтримки місцевого бізнесу – удосконалення форм і методів взаємодії між органом місцевого самоврядування та бізнесом (інформування, комунікація, навчання, надання допомоги тощо) – залучення до процесів підтримки малого і середнього бізнесу міжнародних, всеукраїнських та

	регіональних інституцій підтримки підприємництва – центрів підтримки бізнесу, бізнес-інкубаторів, агенцій регіонального розвитку, інформаційно-консультаційних та інших інституцій – організація та проведення спільних зі службою зайнятості та податковими органами заходів щодо розвитку підприємницької активності мешканців та ветеранського підприємництва – економічна та культурна співпраця з громадами-партнерами, регулярні поїздки з обміну досвідом з питань підприємництва
1.1.2.Стимулювати підприємницьку активність населення, у тому числі ветеранів, шляхом розвитку програм підтримки, навчання та супроводу бізнесу	- прийняття комплексної програми підтримки суб'єктів господарювання на території громади - забезпечення супроводу суб'єктів господарювання під час підготовки документів для залучення додаткових ресурсів для їх розвитку – моніторинг діючих грантових фондів та міжнародних проєктів, у тому числі з підтримки підприємництва – проведення навчання з написання, підготовка, співфінансування та підтримка грантових проєктів жителів, бізнесу та організацій громадянського суспільства громади

Очікувані результати:

- підвищення рівня підприємницької активності мешканців, в т. ч. ветеранів;
- підвищення довіри та співпраці між місцевим бізнесом та органами місцевого самоврядування;
- створення функціонуючого веб-ресурсу громади та забезпечення оновлення інформації про ресурси громади;
- організація навчальних заходів та тренінгів для мешканців громади, в т. ч. ветеранів.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість проведених тренінгів та інших навчальних заходів;
- кількість мешканців, в т. ч. ветеранів, які взяли участь у навчальних заходах;
- чисельність написаних, підготовлених грантових проєктів жителів громади, в т. ч. ветеранів;
- кількість функціонуючих у громаді фізичних осіб – підприємців.

Оперативна ціль – 1.2. *Сприяння підвищенню інвестиційного клімату в громаді* містить два завдання: «Провести комплексну інвентаризацію ресурсів громади», «Підвищити інвестиційну привабливість громади».

Інвестиційна політика відіграє значущу роль у загальній системі економічного регулювання. Якість життя населення та інші найважливіші характеристики розвитку сучасного суспільства напряду залежать від процесу залучення додаткових інвестиційних ресурсів в економіку громади. У громаді існує потенціал щодо покращення інвестиційного та бізнес- клімату, що створить додаткові перспективи у підвищенні економічної спроможності Чумаківської СТГ.

Для подальшого місцевого економічного розвитку громади важливо вести ефективну інвестиційну політику, в тому числі шляхом формування інвестиційних пропозицій потенційному інвестору за результатами інвентаризації земельних ресурсів та об'єктів нерухомості у громаді.

Наявні проблеми та виклики:

- відсутність актуального просторового планування та оновлених генеральних планів
- відсутність систематизованої інформації про інвестиційні можливості у громаді, а також досвіду у представленні такої інформації;
- наявність у громаді земель та об'єктів комунальної власності, що потребують проведення інвентаризації;
- недостатньо ефективне використання земельно-ресурсного потенціалу громади та об'єктів нерухомості;
- невисокий рівень розвитку каналів комунікації органів місцевого самоврядування з бізнесом у громаді, потенційними партнерами та інвесторами.

Таблиця 5.3. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.2. Сприяння підвищенню інвестиційного клімату в громаді

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
1.2.1.Провести комплексну інвентаризацію ресурсів громади	- проведення інвентаризації земель комунальної власності (водного фонду, с/г призначення, територій загального користування) - інвентаризація та прийняття на баланс громади об'єктів нерухомості, які не використовуються, зі створенням на цій базі пропозиції для інвесторів
1.2.2.Підвищити інвестиційну привабливість громади	- створення якісної інформаційної бази про інвестиційний потенціал громади - формування інвестиційних пропозицій громади на основі проведеної інвентаризації

	- створення, постійне оновлення та розміщення на сайті реєстру вільного комунального майна та землі для оренди чи продажу - оцифрування об'єктів для залучення інвестицій
--	--

Очікувані результати:

- забезпечення ефективного управління ресурсами громади;
 - включення земель та об'єктів нерухомості в економічний оборот;
 - зростання впізнаваності громади та обізнаності про її переваги як місця економічної діяльності серед потенційних інвесторів (розроблений Інвестиційний паспорт; створений розділ на сайті громади про інвестиційні можливості та внесені презентації інвестиційних можливостей громади);
 - збільшення інвестицій в економіку громади та залучення нових інвесторів.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- обсяги сплати єдиного податку до місцевого бюджету;
- кількість юридичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності, що зареєстровані на території громади;
- обсяги податкових надходжень до бюджету.

Стратегічна ціль 2. ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Оперативна ціль - 2.1. Надання якісних освітніх послуг містить п'ять завдань: «Покращити матеріально – технічну базу освітніх закладів», «Оновити та модернізувати будівлі і споруди закладів освіти», «Забезпечити підвезення дітей до закладів освіти», «Забезпечити доступ до якісного та безпечного харчування у закладах освіти шляхом розвитку та модернізації сучасної інфраструктури їдалень (харчоблоків)», «Забезпечити розвиток системи дошкільної освіти на території Приютського старостинського округу».

Пріоритетним у визначенні плану дій щодо покращення інфраструктури в громаді на період до 2027 року, в першу чергу, є реалізація заходів, які задовольняють освітні, культурні, медичні та соціальні потреби населення територіальної громади.

Розвиток освіти слід розглядати не тільки з точки зору якості і доступності освітніх послуг, але й як важливий чинник розвитку людського капіталу громади, забезпечення її економічного зростання. Відповідно, видатки місцевого бюджету на освіту в довготривалій перспективі розглядатимуться не просто як кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів у галузі

освіти, а як інвестиції у розвиток громади. Реалізація проектів освітнього напрямку забезпечуватиме розвиток мережі дошкільних закладів, оновлення та модернізацію існуючих будівель навчальних закладів, створення умов для діяльності шкільних навчальних закладів, розвиток інклюзивної освіти.

Наявні проблеми та виклики:

- недостатня матеріально – технічна база закладів освіти;
- недостатнє забезпечення навчальних закладів мультимедійним обладнанням;
- застаріле обладнання у харчоблоках навчальних закладів;
- наявні автобуси громади не відповідають сучасним вимогам перевезення дітей з інклюзією та є технічно зношеними;
- відсутність на території Приютського старостинського округу дошкільних закладів освіти;
- будівлі Зорянської та Приютської гімназії потребують капітального ремонту та оновлення системи опалення.

Таблиця 5.4. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.1. Надання якісних освітніх послуг

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
2.1.1.Покращити матеріально – технічну базу освітніх закладів	- модернізація матеріально – технічного забезпечення закладів освіти -забезпечення обладнанням, необхідним для реалізації сучасних підходів STEM-освіти
2.1.2.Оновити та модернізувати будівлі і споруди закладів освіти	- здійснення капітального ремонту закладів освіти - модернізація системи опалення закладів освіти - впровадження енергоефективних заходів в закладах освіти
2.1.3.Забезпечити підвезення дітей до закладів освіти	- створення рівних умов доступу до освіти для всіх дітей громади - безпечне та комфортне перевезення дітей з особливими освітніми потребами
2.1.4.Забезпечити доступ до якісного та безпечного харчування у закладах освіти шляхом розвитку та модернізації сучасної інфраструктури їдалень (харчоблоків)	- приведення до стандартів НАССР харчоблоків закладів освіти - модернізація кухонного обладнання -покращення санітарно-гігієнічних умов їдалень, забезпечення відповідності сучасним санітарним нормам та стандартам харчоблоків
2.1.5.Забезпечити розвиток системи	- забезпечення отримання дошкільної освіти дітьми Приютського старостинського округу

дошкільної освіти на території Приютського старостинського округу	- забезпечити якісної підготовки дітей дошкільного віку до навчання в закладах загальної середньої освіти
---	---

Очікувані результати:

- підвищення якості освітніх послуг;
- закупівля сучасного обладнання для реалізації сучасних підходів STEM-освіти;
- оновлення матеріально – технічної бази закладів освіти;
- забезпечення якісного функціонування сучасного освітнього простору;
- проведення капітального ремонту закладів освіти із впровадженням енергоефективних заходів;
- створення безпечної, економічної і сучасної системи опалення в закладах освіти;
- забезпечення комфортних умов навчання для всіх учнів;
- забезпечення рівного доступу до освіти усім дітям громади шляхом придбання спеціалізованого шкільного автобуса;
- виготовлення документації відповідно до стандартів НАССР харчоблоків закладів освіти;
- оновлення технологічного обладнання харчоблоків та проведення капітального ремонту їдалень в закладах освіти;
- реконструкція частини приміщення Приютської гімназії під групу дитячого садочка;
- будівництво закладу дошкільної освіти в с. Тарасо – Шевченківка.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- рівень задоволення освітніх потреб мешканців і мешканок громади;
- кількість закупленого обладнання для STEM-лабораторії;
- кількість замінених вікон та дверей в закладах освіти;
- відсоток зменшення витрат на опалення в закладах освіти;
- кількість оновленого технологічного обладнання харчоблоків у закладах освіти;
- частка дітей Приютського старостинського округу, охоплених дошкільною освітою.

Оперативна ціль - 2.2. *Соціальна підтримка вразливих груп населення* містить чотири завдання: «Підтримувати та сприяти реінтеграції ветеранів війни», «Створити належні умови для функціонування сімейних форм виховання», «Підтримувати внутрішньо переміщених осіб (ВПО)», «Забезпечити розвиток соціальної інфраструктури та безбар'єрного середовища».

Важливу роль у покращенні життя населення займає соціальна підтримка, тобто забезпечення гідного матеріального і соціального становища громадян,

створення системи соціальних гарантій для всіх верств населення. Забезпечення системи соціального захисту в громаді спрямоване на реалізацію конституційного права жителів громади на соціальний захист та передбачає підвищення ефективності проведення політики громади щодо покращення якості життя вразливих груп населення, забезпечення державних гарантій та впровадження нових механізмів посилення адресності надання послуг, підтримки внутрішньо переміщених осіб та ветеранів війни, соціального захисту осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших пільгових категорій громадян шляхом реалізації комплексу взаємопов'язаних завдань і заходів.

Турбота про майбутнє покоління та сімейні цінності реалізується через розвиток сімейних форм виховання. Громада створює належні умови для функціонування прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та опікунських родин, що дозволяє дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, виховуватися в атмосфері родинного тепла, а не в інституційних закладах. Паралельно з цим ведеться активна робота щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб, яка виходить за межі простої гуманітарної допомоги. Ми фокусуємося на повноцінній адаптації нових мешканців, сприянні їхньому працевлаштуванню та інтеграції в місцеву спільноту, що зміцнює соціальну згуртованість громади.

Фундаментом для всіх соціальних ініціатив є системний розвиток соціальної інфраструктури на принципах безбар'єрності. Ми прагнемо створити середовище, де фізичні та інформаційні перешкоди будуть усунені, забезпечуючи рівний доступ до адміністративних, освітніх та медичних послуг для маломобільних груп населення, людей з інвалідністю та батьків з дітьми. Впровадження стандартів універсального дизайну в архітектурні рішення громади є не лише технічним завданням, а актом утвердження рівності прав для кожного мешканця. Таким чином, поєднання адресної підтримки вразливих груп із розбудовою доступного простору формує сучасну, людяну та безпечну громаду, готову до викликів сьогодення.

Наявні проблеми та виклики:

- гостра потреба забезпечення державних гарантій ветеранам війни, соціальної підтримки членам їхніх сімей;
- необхідність здійснення заходів із психологічної, соціальної та професійної адаптації ветеранів війни і постраждалих внаслідок військової агресії РФ на територію України;
- відсутність на території Приютського старостинського округу ветеранського простору чи хабу;
- відсутність в громаді дитячих будинків сімейного типу та патронатних сімей;
- недостатній рівень інтеграції ВПО в громаду;
- необхідність вирішення житлового питання для ВПО;

- необхідність в облаштуванні безбар'єрного доступу до усіх закладів та будівель на території громади;
- потреба створення безбар'єрного простору та забезпечення рівних можливостей для всіх суспільних груп у напрямку самореалізації, здобуття освіти, працевлаштування, розвитку здібностей та потенціалу.

Таблиця 5.5. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.2. Соціальна підтримка вразливих груп населення

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
2.2.1. Підтримувати та сприяти реінтеграції ветеранів війни	- облаштування приміщення ветеранського простору на території Приютського старостинського округу - організація ветеранської організації чи спільноти - проведення заходів, тренінгів, зустрічей і т. п. з ветеранами, членами сімей загиблих (померлих) захисників, родинами зниклих безвісти захисників
2.2.2. Створити належні умови для функціонування сімейних форм виховання	- створення комфортного середовища для виховання дітей, позбавлених батьківського піклування - підтримка сімей, що виховують прийомних дітей - пошук потенційних прийомних батьків та організація їх навчання
2.2.3. Підтримувати внутрішньо переміщених осіб (ВПО)	- реконструкція гуртожитка під тимчасове житло для ВПО - покращення житлових умов ВПО - залучення ВПО до життя громади з метою їх інтеграції
2.2.4. Забезпечити розвиток соціальної інфраструктури та безбар'єрного середовища	- реконструкція частини Зорянського будинку культури під Центр життєстійкості - облаштування та відкриття Центру життєстійкості

Очікувані результати:

- створення ветеранського простору на території Приютського старостинського округу;
- створення ветеранської організації;
- залучення ветеранів до активного громадського життя громади;
- придбання або облаштування житла для прийомної сім'ї;
- реконструкція гуртожитка в с. Чумаки під тимчасове житло для ВПО;
- створення та відкриття Центру життєстійкості.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- наявність ветеранського простору;
- кількість проведених заходів для ветеранів, членів сімей загиблих (померлих) захисників, родин зниклих безвісти захисників;

- частка об'єктів, які обладнано відповідно до потреб забезпечення безбар'єрності;
- кількість створених прийомних сімей;
- частка ВПО, які інтегрувалися в громаду (отримали житло, працевлаштувалися).

Оперативна ціль - 2.3. *Розвиток сучасної культурної інфраструктури* містить два завдання: «Модернізація та енергоефективне оновлення сільських закладів культури», «Підтримувати місцеві традиції та активізувати участь мешканців у культурному житті».

Загальна спрямованість модернізації галузі культури громади полягає в приведенні її у відповідність до потреб сучасного життя, цілеспрямованої орієнтації на задоволення культурних запитів жителів громади, наближення до європейських стандартів. Стратегічний підхід передбачає глибоку модернізацію та енергоефективне оновлення будівель, що включає впровадження новітніх систем опалення, термомодернізацію фасадів та створення комфортних умов для відвідувачів незалежно від пори року. Ця оновлена інфраструктура має стати надійним фундаментом для реалізації гуманітарного потенціалу громади через підтримку місцевих традицій та активізацію культурного життя. Громада ставить за пріоритет збереження та популяризацію культурної спадщини, інтегруючи їх у сучасні формати фестивалів, майстерень та творчих проєктів. Це створює умови для максимального залучення мешканців усіх вікових категорій до культурного процесу, сприяє зміцненню місцевої ідентичності та перетворює культуру на дієвий інструмент соціальної згуртованості та розвитку сільських територій.

Наявні проблеми та виклики:

- потреба ремонту закладів культури;
- вже протягом багатьох років Зорянський будинок культури не функціонує;
- необхідність проведення капітального ремонту Приютського будинку культури, низький рівень енергоефективності будівлі Приютського будинку культури;
- недостатній рівень комфорту для відвідувачів і працівників закладів культури;
- скорочення кількості відвідувачів, зниження престижу закладу, обмеження розвитку культурних ініціатив;
- низький рівень розвитку туристичної інфраструктури;
- у громаді розроблені 3 піших туристичних маршрути, але відсутні популяризація та розвиток туристичного іміджу територій громади.

Таблиця 5.6. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.3. Розвиток сучасної культурної інфраструктури

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
2.3.1.Модернізація та енергоефективне оновлення сільських закладів культури	- проведення капітального ремонту Приютського будинку культури - модернізація системи опалення та встановлення сучасного енергоощадного обладнання, впровадження енергоефективного освітлення в Приютському БК - створення комфортних умов для відвідувачів і працівників закладів культури
2.3.2.Підтримувати місцеві традиції та активізувати участь мешканців у культурному житті	- візуалізація розроблених туристичних маршрутів - розміщення інформації про туристичні маршрути, послуги та об'єкти на сайтах Чумаківської сільської ради, відділу освіти, культури, молоді та спорту Чумаківської сільської ради, закладів освіти та культури громади - популяризація туристичних маршрутів під час проведення історико-краєзнавчих, туристичних конференцій, семінарів, круглих столів у громаді

Очікувані результати:

- проведення капітального ремонту Приютського будинку культури із впровадженням енергоефективних заходів
- збільшення ефективності діяльності закладів культури у громаді;
- забезпечення якісного надання культурних послуг в громаді;
- створення нових та модернізація наявних туристичних послуг та продуктів на території громади;
- зростання кількості туристів, які відвідають громаду;
- створення умов для розвитку підприємництва навколо обслуговування туристів.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- відсоток енергоспоживання Приютського будинку культури
- кількість відвідувачів закладів культури в рік;
- кількість проведених культурних заходів в закладах культури
- кількість надрукованих матеріалів (буклетів, флаєрів, постерів) з інформацією про туристичні маршрути, послуги та об'єкти в рамках проєкту.
- кількість туристів, які відвідали громаду;
- частка суб'єктів підприємницької діяльності, які надають послуги туристам в громаді.

Оперативна ціль - 2.4. *Забезпечення якісних і доступних медичних послуг* містить два завдання: «Модернізувати та оснастити фельдшерські пункти та ПТП», «Сприяти забезпеченню кадрового потенціалу медичних закладів».

Необхідно забезпечити розвиток медичної допомоги, підвищення рівня її якості та доступності мешканцям громади, зміцнення матеріально – технічної бази закладів охорони здоров'я та сприяти кадровому забезпеченню медичних закладів громади. Стратегічною метою є трансформація кожного медичного пункту на сучасний осередок первинної допомоги, що дозволить мешканцям отримувати якісні консультації та необхідну первинну допомогу.

Наявні проблеми та виклики:

- недостатньо ефективна первинна ланка медичних закладів, зокрема, із-за відсутності кваліфікованих кадрів;
- потреба розширення та оновлення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я;
- необхідність проведення ремонту приміщень закладів охорони здоров'я;
- необхідно облаштувати доступ до закладів охорони здоров'я маломобільним групам населення;
- відсутність спеціалістів, зокрема, сімейних лікарів.

Таблиця 5.7. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.4. Забезпечення якісних і доступних медичних послуг

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
2.4.1. Модернізувати та оснастити фельдшерські пункти та ПТП	- проведення капітального ремонту приміщення Приютського ФП - облаштування безбар'єрним доступом приміщень Приютського та Тарасо – Шевченківського ФП - оснащення закладів охорони здоров'я сучасним медичним обладнанням та меблями
2.4.2. Сприяти забезпеченню кадрового потенціалу медичних закладів	- налагодження контактів з медичними закладами освіти щодо залучення випускників закладів до роботи в громаді - інформаційна кампанія щодо залучення сімейних лікарів в громаду

Очікувані результати:

- підвищення якості та доступності медичних послуг мешканцям громади;
- створення сучасних умов праці для медичного персоналу;
- налагодження контактів з Дніпровською медичною академією з метою залучення випускників закладу до роботи сімейними лікарями в громаді.
- *Індикатори виконання оперативної цілі:*

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість проведених ремонтів ФП і ПТП;
- кількість облаштованих безбар'єрним доступом ФП і ПТП;
- кількість придбаного обладнання та меблів для ФП і ПТП;
- рівень задоволення медичних потреб мешканців і мешканок громади.

Стратегічна ціль 3.БЕЗПЕЧНЕ ТА СПРИЯТЛИВЕ ДЛЯ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я СЕРЕДОВИЩЕ

Оперативна ціль – 3.1.*Формування системи управління побутовими відходами* містить два завдання: «Впровадити роздільний збір відходів та розвиток інфраструктури управління відходами», «Підвищити екологічну свідомість населення».

Формування системи управління побутовими відходами спрямоване на фундаментальну зміну підходів до охорони довкілля через поєднання сучасної технічної бази та формування нової екологічної культури мешканців. Стратегічний підхід передбачає системне впровадження роздільного збору відходів та розбудову інфраструктури управління відходами, що включає облаштування спеціалізованих майданчиків, встановлення сучасних контейнерів для сортування та оптимізацію логістики вивезення сміття. Створення такої мережі дозволить громаді перейти від застарілої моделі накопичення відходів до системи циклічного використання ресурсів, що суттєво зменшить навантаження на довкілля та попередить появу стихійних сміттєзвалищ.

Успіх технічної модернізації безпосередньо залежить від активної участі громади, тому невід'ємною частиною стратегії є заходи щодо підвищення екологічної свідомості населення. Це передбачає проведення масштабних інформаційних кампаній, освітніх проектів для дітей та молоді і залучення мешканців до екологічних ініціатив, які роз'яснюють цінність збереження природних ресурсів. Поєднання сучасної інфраструктури з високим рівнем відповідальності кожного мешканця дозволить створити чисте, безпечне та естетично привабливе середовище, що є основою високої якості життя в громаді та її сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Наявні проблеми та виклики:

- відсутня системна інфраструктура для роздільного збору сміття, що призводить до накопичення змішаних відходів та виникнення стихійних сміттєзвалищ;
- необхідно придбати контейнери різного кольору для сортування сміття;
- погіршення екологічного стану в громаді через стихійні сміттєзвалища та спалювання сухої рослинності, пластику і т. п.;
- не сформована екологічна культура мешканців громади.

Таблиця 5.8. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.1. Формування системи управління побутовими відходами

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
3.1.1. Впровадити роздільний збір відходів та розвиток інфраструктури управління відходами	- облаштування зон для роздільного збору сміття (пластик, скло, папір) - придбання та встановлення контейнерів для роздільного сортування сміття в населених пунктах громади - ліквідація стихійних сміттєзвалищ - активізація укладення договорів на вивезення ТПВ - проведення інформаційної кампанії серед мешканців щодо правил сортування та переваг чистого довкілля
3.1.2. Підвищити екологічну свідомість населення	- просвітницька діяльність в напрямі підвищення екологічної культури мешканців - розповсюдження інформації про екологічні проблеми, їхні причини та наслідки, а також про способи їхнього вирішення через статті, відео, інфографіку, пости в соціальних мережах - організація днів довкілля, суботників, конкурсів та інших заходів, що сприяють залученню громадськості

Очікувані результати:

- запровадження роздільного збору ТПВ;
- облаштування майданчиків для роздільного збору сміття;
- покращення екологічної ситуації у громаді;
- зменшення негативного впливу на довкілля;
- зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ;
- збільшення кількості мешканців, які долучаються до акцій по прибиранню території.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість ліквідованих сміттєзвалищ;
- відсоток домогосподарств, які уклали угоди на вивезення ТПВ;
- рівень культури населення у сфері управління ТПВ;
- кількість встановлених контейнерів;
- кількість облаштованих майданчиків для збору сміття;
- кількість проведених інформаційних кампаній з метою формування екологічної культури населення;
- відсоток мешканців, які взяли участь в акціях по прибиранню території.

Оперативна ціль – 3.2. *Модернізація та розвиток інженерної та житлово-комунальної інфраструктури* містить три завдання: «Підвищити енергоефективність та впровадити екологічно дружні технології», «Сприяти розвитку та модернізації інфраструктури централізованого водопостачання та водовідведення, в тому числі з впровадженням альтернативних джерел енергії», «Вдосконалювати дорожню інфраструктуру».

Стратегічний підхід в модернізації інженерної та житлово – комунальної інфраструктури базується на принципах «зеленого» розвитку, де кожна інвестиція в інфраструктуру одночасно працює на підвищення енергоефективності та впровадження екологічно дружніх технологій. Це передбачає не лише зменшення витрат енергоресурсів у комунальному секторі, а й інтеграцію екологічних стандартів у всі процеси життєдіяльності громади, що мінімізує антропогенний вплив на довкілля.

Ключовим напрямком є системне сприяння розвитку та модернізації інфраструктури централізованого водопостачання та водовідведення шляхом заміни застарілих мереж на сучасні довговічні матеріали, реконструкції насосних станцій та очисних споруд із обов'язковим впровадженням альтернативних джерел енергії, зокрема сонячних електростанцій. Такий підхід дозволить забезпечити мешканців безперебійним доступом до якісної питної води, знизити собівартість послуги та гарантувати енергонезалежність критичних об'єктів в умовах нестабільності енергомережі.

Водночас громада спрямовує зусилля на вдосконалення дорожньої інфраструктури як артерії економічного життя, що включає капітальний ремонт покриття, облаштування сучасних засобів безпеки, впровадження систем освітлення на базі відновлюваної енергії та розвиток пішохідних зон. Синергія надійного водопостачання, енергоефективності та якісного дорожнього сполучення створює умови для інвестиційної привабливості територій, підвищує мобільність населення та формує сучасне обличчя громади як прогресивного й комфортного місця для життя.

Наявні проблеми та виклики:

- невідповідність житлового фонду громади сучасним вимогам енергоефективності;
- необхідність проведення комплексної термомодернізації декількох житлових багатоквартирних будинків у с. Чумаки;
- відсутність транспортного сполучення (дороги) між Приютським старостинським округом і центром громади;
- неналежна якість дорожнього покриття між населеними пунктами громади;
- недостатньо розвинене транспортне сполучення між населеними пунктами Приютського старостинського округу та м. Дніпро;

- необхідність реконструкції/модернізації систем водопостачання в селах Зоря і Тарасо - Шевченківка;
- зростаюче навантаження на комунальні мережі внаслідок збільшення кількості жителів та суб'єктів господарювання.

Таблиця 5.9. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.2. Модернізація та розвиток інженерної та житлово-комунальної інфраструктури

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
3.2.1. Підвищити енергоефективність та впровадити екологічно дружні технології	- проведення комплексних заходів з термомодернізації житлових багатоквартирних будинків № 3 і № 4 по ж/м Новий в с. Чумаки - проведення благоустрою прилеглої території після термомодернізації будинків
3.2.2. Сприяти розвитку та модернізації інфраструктури централізованого водопостачання та водовідведення, в тому числі з впровадженням альтернативних джерел енергії	- реконструкція/модернізація систем водопостачання в селах Зоря і Тарасо - Шевченківка; - забезпечення безперебійного, якісного та безпечного водопостачання
3.2.3. Вдосконалювати дорожню інфраструктуру	- будівництво дороги між селами Калинове та Іванівка - покращення якості дорожньої мережі комунальної форми власності

Очікувані результати:

- підвищення енергоефективності житлового фонду громади;
- покращення мікроклімату в квартирах;
- продовження строку експлуатації будівель;
- покращення зовнішнього вигляду житлового масиву Новий в с. Чумаки;
- забезпечення стабільного водопостачання 24/7;
- зниження аварійності водопровідних мереж;
- покращення якості питної води відповідно до стандартів;
- забезпечення прямого транспортного сполучення між Приютським старостинським округом і центром громади.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- зниження тепловтрат будівель на 30–40%;
- зменшення витрат на опалення для мешканців;
- зменшення викидів CO₂;
- скорочення втрат води у водопровідних мережах до 25–30%;

- скорочення часу доїзду з Приютського старостинського округу до адміністративного центру громади на 40–60%.

Оперативна ціль – 3.3. *Підвищення рівня безпеки проживання та життєдіяльності* містить три завдання: «Впровадити та розвивати протипожежну безпеку в громаді», «Забезпечувати розвиток системи відеоспостереження та охорони громадського порядку», «Сприяти розвитку системи інформування населення».

Реалізація оперативної цілі «Підвищення рівня безпеки проживання та життєдіяльності» передбачає створення комплексної екосистеми безпеки, що базується на поєднанні технічного захисту, цифрового контролю та ефективної комунікації з мешканцями. У напрямку протипожежного захисту основний акцент робиться на розбудові місцевої добровільної пожежної команди, її сучасному оснащенні та забезпеченні належної інфраструктури водопостачання, що дозволяє мінімізувати час реагування на надзвичайні події. Цей фізичний захист тісно інтегрується з розвитком системи відеоспостереження, зокрема в межах проєкту «Безпечна громада», де встановлення відеокамер дозволяє не лише оперативно виявляти правопорушення, а й забезпечувати охорону громадського порядку в тісній координації з поліцейським офіцером громади. Технічна складова доповнюється стратегічним розвитком системи інформування населення, яка включає модернізацію засобів централізованого оповіщення та впровадження сучасних цифрових каналів зв'язку (чат-ботів, мобільних застосунків). Такий підхід гарантує миттєве доведення критичної інформації до кожного жителя та своєчасне оповіщення про небезпеку.

Наявні проблеми та виклики:

- відсутність в громаді первинної ланки пожежогасіння,
- необхідність проведення ремонтних робіт у приміщенні під добровільну пожежну команду
- низький рівень знань у мешканців громади щодо протипожежної безпеки;
- необхідність модернізації через технологічну зношеність наявної мережі відеоспостереження;
- відсутність єдиної системи інтелектуальної аналітики (зараз система працює лише у режимі перегляду архівних записів);
- необхідність встановлення камер відеоспостереження у всіх населених пунктах громади;
- застарілі засоби оповіщення населення громади,
- існуючі сирени охоплюють не всю територію громади;
- повна залежність існуючої системи оповіщення від енергомережі та мобільного зв'язку.

Таблиця 5.10. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.3. Підвищення рівня безпеки проживання та життєдіяльності

Завдання	Потенційні сфери реалізації проектів
3.3.1. Впровадити та розвивати протипожежну безпеку в громаді	- створення добровільної пожежної команди - формування списку з 10–12 осіб, перевірка стану здоров'я та проходження теоретичного та практичного курсу підготовки - проведення ремонтних робіт приміщення під ДПК - придбання захисного одягу, касок, рукавиць, а також шанцевого інструменту (лопати, ломи, сокири, ранцеві вогнегасники) - передача на баланс ДПК пожежного автомобіля - проведення профілактичних заходів для населення
3.3.2. Забезпечувати розвиток системи відеоспостереження та охорони громадського порядку	- заміна застарілого обладнання на сучасні ІР-камери з функціями розпізнавання облич та автономерів - встановлення нових відеокamer в усіх населених пунктах громади
3.3.3. Сприяти розвитку системи інформування населення	- встановлення цифрових комплексів із автономним живленням, що забезпечать 100% охоплення населених пунктів - встановлення автономних гучномовців у всіх селах - забезпечення роботи системи під час блекаутів та налагодження віддаленого керування

Очікувані результати:

- впровадження системи «першої допомоги», здатної локалізувати загоряння та надавати домедичну допомогу до приїзду державних служб;
- створення боездатного підрозділу з 10 сертифікованих добровольців, оснащених необхідною технікою та спорядженням;
- підвищення рівня особистої безпеки жителів громади;
- модернізація існуючої мережі відеоспостереження;
- встановлення нових відеокamer;
- трансформація пасивного спостереження у проактивну систему безпеки;
- швидке реагування на надзвичайні ситуації;
- зниження рівня злочинності та створення захищеного цифрового середовища для кожного мешканця громади;
- вчасне інформування майже 5000 мешканців громади та можливість трансляції чітких голосових інструкцій для рятування життів під час надзвичайних ситуацій завдяки створенню місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- скорочення часу реагування на виклики при пожежі до 10–15 хвилин;
- охоплення профілактичними заходами понад 50% мешканців громади;
- кількість замінених відеокамер;
- кількість встановлених нових відеокамер;
- підвищення рівня розкриття правопорушень на 20%;
- скорочення часу реагування екстрених служб на 10–15%;
- можливість трансляції чітких мовних інструкцій під час НС, що ліквідує паніку серед населення;
- частка охоплення населення громади ситемою оповіщення.

Узгодженість стратегії з державними та регіональними стратегічними документами

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

Беручи до уваги зміни, що відбулась в державі після початку повномасштабної війни РФ проти України та їх впливу на територіальні громади, підвищення ролі безпеки, набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС, було оновлено Державну стратегію регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року. При розробці змін до Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 201 – 2027 роки. Стратегічні напрямки розвитку Чумаківської громади також сформовані відповідно до стратегічних цілей Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

Реалізація Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року сприятиме виконанню Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки та Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії регіонального розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки проведено у таблиці 5.2.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року проведено у таблиці 5.3.

Таблиця 5.11.

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ

стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року
Державній стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 - 2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Чумаківської територіальної громади до 2027 року											
	I. Розвиток економічного потенціалу та підприємництва	1.1. Розвиток підприємництва	1.2. Сприяння підвищенню інвестиційного клімату в громаді	II. Формування сприятливого середовища для розвитку особистості та соціальної інтеграції	2.1. Надання якісних освітніх послуг	2.2. Соціальна підтримка вразливих груп населення	2.3.Розвиток сучасної культурної інфраструктури	2.4.Забезпечення якісних і доступних медичних послуг	III. Безпечне та сприятливе для життя і здоров'я середовище	3.1.Формування системи управління побутовими відходами	3.2.Модернізація та розвиток інженерної та житлово – комунальної інфраструктури	3.3. Підвищення рівня безпеки проживання та життєвості
I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах				+		+		+	+			+
1.1.Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь												
1.2.Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах					+	+		+		+		
1.3.Соціальний захист ветеранів (- ок) війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення				+		++						
II. Підвищення рівня	+											

конкурентоспроможності регіонів												
2.1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів									+		+	++
2.2. Сильна, спроможна та конкурентоспроможна регіональна економіка	+	+	+									
III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування	+											
3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахуванням кращих практик ЄС												
3.2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями			+									

Ступінь зв'язку окремих цілей: «++» - сильний зв'язок, «+» - опосередкований зв'язок

Таблиця 5.12.

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ

стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року
Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Чумаківської територіальної громади до 2027 року											
	I. Розвиток економічного потенціалу та підприємництва	1.1. Розвиток підприємництва	1.2. Сприяння підвищенню інвестиційного клімату в громаді	II. Формування сприятливого середовища для розвитку особистості та соціальної інтеграції	2.1. Надання якісних освітніх послуг	2.2. Соціальна підтримка вразливих груп населення	2.3. Розвиток сучасної культурної інфраструктури	2.4. Забезпечення якісних і доступних медичних послуг	III. Безпечне та сприятливе для життя і здоров'я середовище	3.1. Формування системи управління побутовими відходами	3.2. Модернізація та розвиток інженерної та житлово – комунальної інфраструктури	3.3. Підвищення рівня безпеки проживання та життєвості
I. Підвищення рівня конкурентоспроможності Дніпропетровської області	+											
1.1. Стимулювання обраних ВЕДів в рамках смартспеціалізації регіону		+	+									
1.2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіональної економіки		++	+									
1.3. Розвиток промислово – виробничого комплексу												
1.4. Розвиток агропромислового комплексу												
1.5. Розвиток туристичної сфери												
II. Забезпечення інтегрованого розвитку територій та підвищення якості публічних послуг задля збереження та	+			+					+			

розвитку												
2.1. Відновлення та соціально – економічний розвиток територій			+									
2.2. Підвищення якості надання освітніх послуг					++							
2.3. Підвищення якості надання медичних послуг								++				
2.4. Створення умов для занять фізичною культурою та спортом, залучення до здорового способу життя мешканців (-ок)												
2.5. Створення умов для розвитку та популяризації культури в регіоні							++					
2.6. Забезпечення доступу населення громад до якісних адміністративних та соціальних послуг				+								
2.7. Розвиток цифрової інфраструктури регіону та електронних публічних послуг												
2.8. Забезпечення соціального захисту, підтримки та інтеграції ветеранів(-ок) і представників(-ць) інших вразливих груп						++						
2.9. Забезпечення розвитку інфраструктури та благоустрою територій						++					++	
2.10. Забезпечення згуртованості населення з урахуванням викликів від наслідків війни												
III. Розбудова ефективного регіонального та місцевого врядування	+											
3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахуванням кращих практик ЄС												
3.2. Розвиток співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями			+									

IV. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку регіону									+			
4.1.Забезпечення стійкості регіону												
4.2.Покращення екологічної ситуації в регіоні										+		
4.3.Забезпечення енергетичної безпеки та самодостатності регіону												
4.4.Створення безпечного середовища												++

Ступінь зв'язку окремих цілей: «++» - сильний зв'язок, «+» - опосередкований зв'язок

Розділ 6. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Процеси впровадження та оцінювання є складовими єдиного стратегічного планувального циклу.

Впровадження Стратегії включає розроблення та затвердження Плану заходів, формування бюджету з урахуванням цілей, визначених у Стратегії, реалізацію місцевих програм розвитку, проектів та заходів, моніторинг досягнення цілей та їх коригування у разі необхідності.

Оцінювання – визначення результатів впливу реалізації Стратегії на розвиток територіальної громади, досягнення запланованих результатів та врахування їх у наступному планувальному циклі.

Система впровадження Стратегії

Реалізація стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами виконавчого комітету ради, бізнесом, громадським активом та мешканцями, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Ініціатором та координатором впровадження та реалізації Стратегії виступає голова громади, забезпечуючи як організаційні, так і змістовні аспекти процесу. Його завданням є стимулювання та координація виконання завдань, які реалізують різні суб'єкти, а також мобілізація та інтеграція ресурсів, що знаходяться у їх розпорядженні з метою досягнення стратегічних цілей та реалізації завдань, які дозволять досягнути спільно визначеного бачення розвитку громади.

Для проведення моніторингу і оцінювання реалізації Стратегії розпорядженням сільського голови утворюється Робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією Стратегії, яка забезпечує процес моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії. Робочу групу очолює сільський голова. До її складу входять особи, які представляють найважливіших учасників процесу планування й реалізації Стратегії: керівники структурних підрозділів виконавчого комітету ради та комунальних підприємств, відповідальні за виконання завдань Стратегії, інші представники сільської ради, представники бізнесу, установ, організацій, громадської організації, активні мешканці, в тому числі ті, які брали участь у її розробці.

Робоча група збирається не рідше одного разу на півріччя та виконує наступні функції:

- координацію співпраці з іншими публічними установами, громадськими організаціями та підприємствами;
- пошук партнерів для виконання завдань, визначених у Стратегії;
- створення та збір пропозицій щодо нових завдань від вигодонабувачів (зацікавлених сторін) та партнерів по виконанню завдань;

- пошук нових джерел фінансування виконання запланованих завдань;
- гармонізацію виконання завдань, записаних в Стратегії, з іншими планувальними документами (зокрема, програмою соціально-економічного розвитку громади, бюджетом сільської ради, генеральними планами і т.п.);
- підготовку звітів з реалізації Стратегії (зокрема, звітів на основі аналізу показників) на потреби моніторингу та оцінювання, а також інших звітів на потреби стратегічного планування та управління;
- співпрацю з Головою та Радою Громади в рамках процесу актуалізації змісту Стратегії;
- виконання завдань, пов'язаних з інформуванням широкої громадськості про Стратегію та її популяризацією.

За організацію роботи Робочої групи, узагальнення інформації для формування звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії, про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії, а також формування пропозицій щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії відповідає фінансовий відділ Чумаківської сільської ради.

Процес реалізації Стратегії здійснюється на основі Плану заходів з її реалізації.

Моніторинг, оцінювання і актуалізація документу

Основою успішного виконання завдань, спрямованих на досягнення цілей Стратегії розвитку Чумаківської територіальної громади до 2027 року, є відстеження поступу в їх виконанні, а також здатність реагувати на відмінності між плановими та фактичними показниками. Для цього передбачена процедура моніторингу, оцінювання та актуалізації змісту Стратегії.

Для здійснення моніторингу, оцінювання реалізації Стратегії та управління ризиками визначено систему показників, строки проведення моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії, а також відповідальні за їх проведення структурні підрозділи виконавчого органу сільської ради. Відповідно до засад управління, орієнтованого на результат, для моніторингу визначено релевантні показники, які можна виміряти або розрахувати, та на основі яких буде зроблено висновок щодо успішності реалізації Стратегії. Для моніторингу мають використовуватися кількісні (вимірюють об'єктивні дані) та якісні показники (відображають ставлення та сприйняття зацікавленими сторонами досягнутого результату та змін, що відбулися). Усі показники мають бути нейтральними, тобто не вказувати напрямок зміни – збільшення, зменшення, підвищення тощо. Відтак, для відстеження прогресу реалізації стратегії для кожного показника визначено: базове значення (вимірюється до початку реалізації Стратегії); проміжне значення (станом на конкретний період) та цільове значення (результат реалізації Стратегії). Система показників

(індикаторів) для моніторингу реалізації Стратегії розвитку Чумаківської територіальної громади до 2027 року подана у таблиці 6.1.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії готує Робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією Стратегії. Узагальнення та формування його тексту здійснює фінансовий відділ Чумаківської сільської ради. Голова Робочої групи в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє його на розгляд сесії сільської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню на офіційному веб-сайті сільської ради.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно додатку 12 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Стратегії здійснюється двічі на рік на основі відстеження виконання визначених індикаторів результативності впровадження кожного проєкту місцевого розвитку.

Звіт про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно додатку 13 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Звіти про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії за перше півріччя та за рік готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту здійснює фінансовий відділ Чумаківської сільської ради. Голова Робочої групи в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє їх на розгляд сесії сільської ради. Крім того, звіти оприлюднюються на веб-сайті сільської ради.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного розвитку територіальної громади та інформації щодо сталості змін з метою прийняття в подальшому необхідних управлінських рішень та необхідних коригувань.

На основі здійснення оцінювання складається заключний звіт, який містить:

- результати порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих цільових (станом на останній період) і фактичних значень показників;
- досягнення запланованих цілей;
- задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб;
- наявних незапланованих змін та впливів;
- діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих);
- ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат;
- стійкості результатів Стратегії тощо.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

Звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів готує Робоча група. Узагальнення та формування їх тексту здійснює фінансовий відділ Чумаківської сільської ради. Голова Робочої групи в термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Стратегії та Плану заходів представляє їх на розгляд сесії сільської ради. Крім того, заключні звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів оприлюднюються на офіційному веб-сайті громади та/або у місцевих засобах масової інформації.

Таблиця 6.1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Чумаківської сільської територіальної громади до 2027 року

Стратегічна ціль	Оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення (2026 р.)	Проміжне значення (2026 р.)	Цільове значення (2027 р.)	Джерело даних
РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА	1.1. Розвиток підприємництва	• Кількість проведених інформаційних заходів та навчальних програм для підприємців	заходи	2	5	8	Дані ОМС
		• Обсяги податкових надходжень до бюджету	млн грн	78	84	90	Дані ОМС (Звіт про виконання бюджету)
		• Кількість новостворених малих підприємств	одиниць	0	5	10	Реєстр суб'єктів господарської діяльності
	1.2. Сприяння підвищенню інвестиційного клімату в громаді	• Кількість інвестиційних проєктів	одиниць	0	1	2	Дані ОМС
		• Обсяги залучених інвестицій	млн грн	0	10	30	Дані ОМС (Фінансовий відділ)

ФОРМУВАННЯ СПРЯТЛИВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	2.1. Надання якісних освітніх послуг	• Рівень задоволення освітніх потреб мешканців і мешканок громади	%	50	70	100	Результати опитування мешканців і мешканок громади
		• Кількість дітей дошкільного віку на території Приютського старостинського округу, охоплених дошкільною освітою	осіб	0	15	25	Дані ОМС
	2.2. Соціальна підтримка вразливих груп населення	• Кількість заходів, спрямованих на підтримку ветеранів війни	заходи	3	6	10	Дані ОМС
		• Кількість об'єктів соціальної інфраструктури, обладнаних безбар'єрним доступом	одиниць	5	6	8	Дані ОМС
	2.3. Розвиток сучасної культурної інфраструктури	• Кількість організованих культурно – освітніх заходів	заходи	2	6	8	Дані ОМС
		• Частка населення з доступом до сучасних культурних закладів	%	10	30	50	Результати анкетування
	2.4. Забезпечення якісних і доступних медичних послуг	• Рівень задоволення якістю надання медичних послуг на первинному рівні	бали	0	3	5	Результати опитування мешканців і мешканок громади
		• Кількість модернізованих та оснащених медичних закладів	одиниць	1	2	4	Дані ОМС
БЕЗПЕЧНЕ ТА СПРЯТЛИВЕ ДІЯ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я СЕРЕДОВИЩЕ	3.1. Формування системи управління побутовими відходами	• Частка населення, що бере участь у сортуванні сміття	%	0	10	20	Результати анкетування
		• Кількість проведених інформаційних кампаній та заходів підвищення екологічної свідомості населення	заходи	0	5	10	Дані ОМС
	3.2. Модернізація та розвиток інженерної та житлово – комунальної інфраструктури	• Рівень задоволення мешканців і мешканок громади станом доріг та якістю води в громаді	%	50	70	80	Результати опитування мешканців і мешканок громади
		• Протяжність модернізованих водопроводів	км	5	8	10	Дані ЖКП «Комунальник»
	3.3. Підвищення рівня безпеки проживання та	• Відсоток населення, охопленого системою оповіщення	%	60	80	100	Дані ОМС

	життєдіяльності	Кількість встановлених камер відеоспостереження	одиниць	34	40	45	Дані ОМС
--	-----------------	---	---------	----	----	----	----------